

Näkemisen ja silmäterveyden toimiala
Näe ry
Silmälasien käyttö ja
näönkorjaus Suomessa

Omnibus Marras / 2019

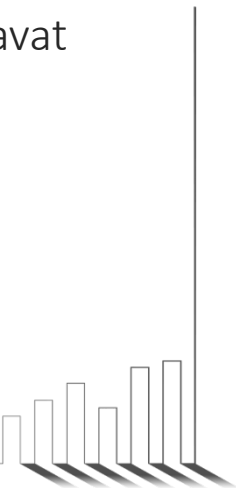
Taloustutkimus Oy
Anne Kosonen

TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

1/2

- Taloustutkimus Oy on toteuttanut Silmälasiä käyttö ja näönkorjaus Suomessa 2019 -tutkimuksen Näkemisen ja silmäterveyden toimialan toimeksiannosta. Tutkimuksen rahoittajina olivat NÄE ry:n lisäksi sponsorit Essilor, Finnsusp/Piilokset, Instru Optiikka, Näköasiantuntijat, Silmäasema, Specsavers ja Synsam. Tutkimuksen toteuttanut Taloustutkimus Oy on riippumaton ja itsenäinen markkinatutkimusyritys.
- Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää mm. suomalaisten silmälasien, piilolinssien ja aurinkolasien käyttöä, käyttötilanteita, lasien ostouseutta, ostopaikkoja ja rahan käyttöä laseihin.
- Tutkimus on tehty henkilökohtaisina haastatteluina osana Omnibus-tutkimusta, jossa kohderyhmänä on Suomen 15–79-vuotias väestö Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tiedonkeruu tapahtuu kannettavilla tietokoneilla pääsääntöisesti vastaajien kodeissa.
- Tutkimuksessa haastateltavina oli yhteensä 1005 henkilöä. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä olivat kohderyhmän valtakunnallinen ikä-, sukupuoli-, aluejakauma. Haastatteluja tehtiin 90 paikkakunnalla, joista kaupungeja oli 52 ja muita kuntia 38. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15-79-vuotiasta väestöstä tuhansina (SVT 31.12.2018).
- Haastattelut tehtiin 9.-30.10.2019 Haastattelutyöhön osallistui 46 Taloustutkimus Oy:n koulutettua tutkimushaastattelijaa. Tätä tutkimusta varten haastattelijoille annettiin kirjalliset työohjeet.
- Haastattelijoiden työtä valvottiin haastattelijakohtaisilla taulukoinneilla sekä vastaajille puhelimitse tehdyillä pistokokeilla.

TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

2/2

- Tutkimuksen päätulokset on raportointi graafisina kuvioina päätuloksista sekä ristiintaulukoina (erillinen liite). Ristiintaulukoissa tulokset on esitetty taustaryhmittäin prosentuaalisina jakaumina. Taulukot sisältävät tiedot aineiston rakenteesta sekä muu-ryhmän sisällöstä.
- Tulostuksessa on käytetty T-testiä, joka testaa kunkin taulukoidun taustamuuttujan kohdalla poikkeako tulos muista vastaajista enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95%:n luotettavuustasolla.
- Toimeksiantoon sisältyneet kysymykset sekä käytettävissä olevat taustatietokysymykset ovat tämän raportin liitteenä. Tutkimusaineisto säilytetään ja on käytettävissä lisätulostuksiin kahden vuoden ajan raportointipäivästä.
- Tämän projektin laatu varmistetaan käsittelemällä kaikkia tutkimukseen liittyviä aineistoja ja syntyneitä tietoja ehdottoman luottamuksellisesti sekä noudattamalla markkinatutkimusalan ISO 20252 -standardia sekä ESOMARin ja Kansainvälisen Kauppakamarin yhdessä julkaisemia tutkimusalan perussääntöjä.
- Tutkimuksen toteutuksesta Taloustutkimuksessa vastaa Anne Kosonen p. +358(0)10 7585264, anne.kosonen@taloustutkimus.fi

TUTKIMUKSEN SISÄLTÖ

Tutkimuksessa selvitettiin:

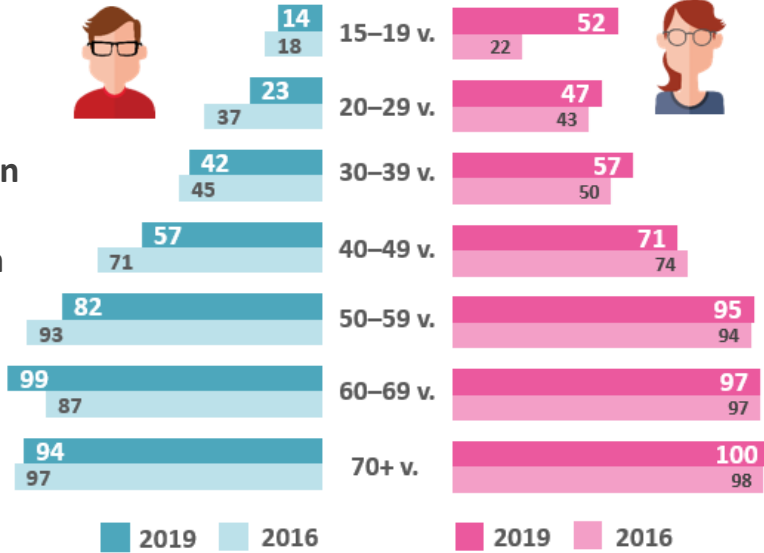
- Silmälasien, piilolinssien ja aurinkolasien käyttö
- Silmälasien ja piilolinssien käyttötilanteet
- Silmälasien määrää ja tyyppi
- Syyt miksi ei käytä piilolinssijä
- Onko käynyt näön tutkimuksessa viimeksi optikolla optikkoliikkeessä, silmälääkärillä optikkoliikkeessä vai lääkärikeskuksessa
- Määräsikö viimeisimmät lasit optikko vai silmälääkäri
- Ohjasiko optikko silmälääkärille
- Miksi hakeutui suoraan silmälääkärille
- Onko tehty taittovirheleikkaus tai harkitseeko sitä
- Miksi on käynyt / ei ole käynyt taittovirheleikkauksessa
- Milloin osti viimeksi uudet silmälasit
- Oliko tyytyväinen viimeksi ostettujen silmälasien hinta/laatusuhteeseen
- Mistä osti viimeksi silmälasit viimeksi
- Kuinka paljon rahaa käytti silmälaseihin viimeksi
- Saiko yksien lasien hinnalla kahdet tai useammat lasit
- Kuinka paljon optikon tekemä silmien terveystarkastus, kuvantaminen/tutkimukset tai silmälääkäripalvelut vaikuttavat optikkoliikkeen valintaan
- Mistä hankki viimeksi piilolinssit
- Minkälaiset piilolinssit hankki viimeksi
- Mistä hankki viimeksi aurinkolasit
- Kuinka paljon rahaa käytti viimeksi aurinkolasien hankintaan

YHTEENVETO TULOKSISTA

Silmälasien, piilolinssien ja aurinkolasien käyttö

Silmälasien käyttö edelleen yleisempää vanhemman kuin nuoremman väestön keskuudessa. Nuorten naisten keskuudessa silmälasien käyttö on lisääntynyt.

Silmälasien ja piilolinssien käytön säännöllisyydessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2016 tutkimukseen verrattuna.

45 % sanoo käyttävänsä silmälaseja jatkuvasti (2016: 42 %)

24 % silloin tällöin. (2016: 27 %)

- Käyttää silmälaseja jatkuvasti:
Naisista: **48 %**, Miehistä: **42 %**,
- Käyttää silloin tällöin:
Naisista **29 %**, Miehistä **19 %**

2 % sanoo käyttävänsä piilolinssijä säännöllisesti (2016: 2 %)

4 % silloin tällöin. (2016: 3 %)

Silmälasien yleisimmät käyttötilanteet

- 58 % Jatkuvasti/koko ajan (2016: 57 %)
- 35 % Lukiessa (33 %)
- 14 % Autolla ajaessa (9 %)
- 13 % TV:tä katsoessa (12 %)
- 13 % Tietokonetta käyttäessä (8 %)
- 12 % Työssä/toiässä (9 %)
- 11 % Kotona/vapaa-aikana (7 %)
- 7 % Harrastuksissa/urheillessa (4 %)

Piilolinssien yleisimmät käyttötilanteet

- Jatkuvasti/koko ajan 34 % (39 %),
- Harrastuksissa/urheillessa 41 % (31),
- Juhlissa/iltamenoissa 20 % (26 %)

Miksi ei käytä piilolinssijä

Eniten mainitut syyt:

- 41 % "eivät sovi minulle"
- 17 % "ei tarvetta"
- 13 % "Hankalaa ja vaivalloista"

Kuinka monet silmälasit omistaa

Keskiarvo
2,07
(2016:2,12)

Miehet: **2,16**

Naiset: **1,99.**

Eniten laseja 50–59-vuotiailla miehillä: 3,27

Silmälasien tyyppi

- 53 % Yksiteholasit
- 49 % Kaksi-/moniteho tai rajattomat lasit
- 11 % Valmislasit
- 6 % Näyttöpäätelasit/erikoislasit/syväterävalasit/lähelle katsomista tukevat lasit
- 2 % Työntajan maksamat/antamat lasit

Aurinkolasit

vahvuuksilla **14 %**
ilman vahvuuksia **29%**

(ei muutosta vuodesta 2016)

Näöntarkastuksessa käyminen ja taittovirheleikkaus

Missä kävi viimeksi näön tutkimuksessa:

59 % Optikkoliikkeessä, optikolla/optometristilla

Korostuu: 20-49-vuotiaat
Pohjois- ja Itä-Suomessa asuvat
Yksiteholaseja käyttävät

24 % Optikkoliikkeessä, silmälääkärillä

Korostuu: Yli 60-vuotiaat
Länsi-Suomessa asuvat
Moniteholaseja käyttävät

9 % Lääkärikeskuksessa

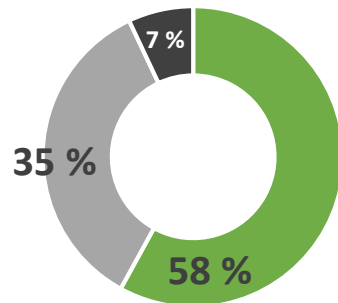
Korostuu: Yli 60-vuotiaat
Etelä-Suomessa asuvat
Erikois-/valmislaseja sekä
Moniteholaseja käyttävät

3 % Ei käynyt, edellisten lasien vahvuuksilla

4 % Muu

Viimeisimmät silmälasit on määrännyt useammin optikko kuin silmälääkäri.

- Optikko
- Silmälääkäri*
- Valmislasis (ei määräystä)

*Ne, joilla silmälääkärin määräämät lasit: 25 % mennyt silmälääkəriin optikon lähettämänä, 75 % mennyt suoraan

Silmälääkärille suoraan hakeutumisen syyt:

Silmäsairaus/silmäoire/silmävamma

40 %

Silmien terveystarkastus

32 %

Uudet lasit/piilolinssit

13 %

Jokin muu syy

18 %

Optikkoliikkeen valintaan vaikuttavat tekijät

(vaikuttaa erittäin + melko paljon)

69 % Mahdollisuus optikon tekemään silmien terveystarkastukseen

59 % Optikkoliikkeessä on mahdollisuus kuvantamisiin ja tutkimuksiin, esim. silmänpohjakuvaukseen

55 % Optikkoliikkeessä on lääkäripalvelut

Taittovirheleikkaus on tehty 7 %:lle väestöstä ja 6 % harkitsee leikkausta.

2 %

Ikänäön korjaus

5 %

Kaukonäön korjaus

Silmälaseja käyttää yli puolet heistä, joille on tehty taittovirheleikkaus (2016: kaksi viidestä)

Miksi kävi taittovirheleikkauksessa, eniten mainitut syyt:

30 % Kyllästyin laseihin/piilareihin

29 % Lasit piilarit/häiritsivät

17 % Oli sopiva ajankohta

13 % Harrastuksen takia

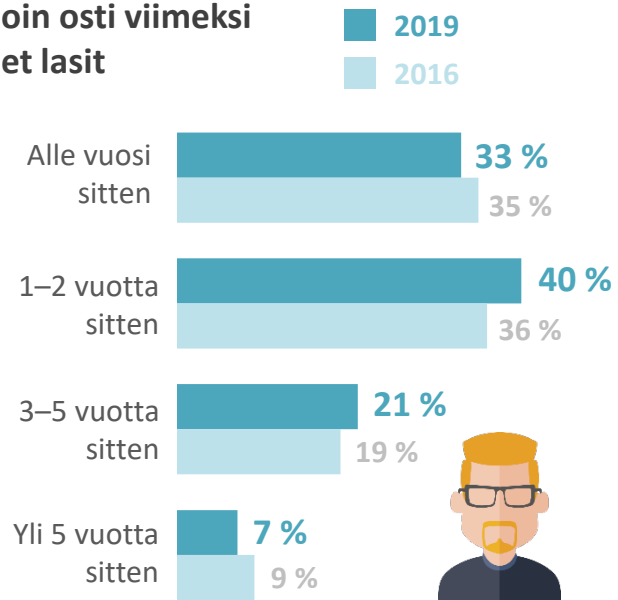
Miksi ei käynyt taittovirheleikkauksessa, eniten mainitut syyt:

47 % Ei ole juuri nyt ajankohtainen

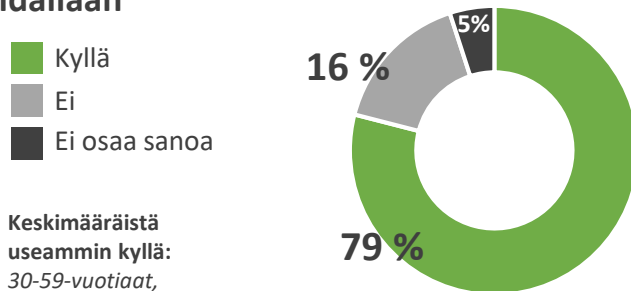
26 % Ei hyötyä/tarvetta/kiinnostusta

Silmälasien ja piilolinssien ostaminen

Milloin osti viimeksi uudet lasit

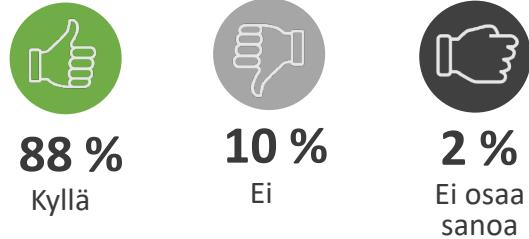

Oliko lasien hinta-laatusuhde kohdallaan

Keskimääräistä useammin kyllä: 30-59-vuotiaat, Etelä-Suomessa asuvat, yksiteho- tai erikois-/valmislaseja käyttävät ja he jotka käyttivät rahaa viimeksi silmälaseihin alle 200 €

Oliko tyytyväinen viimeksi ostamiin laseihin

Keskimääräistä useammin kyllä: miehet, 30-44-vuotiaat, Länsi-Suomessa asuvat, henkilöt, jotka käyttivät viimeksi rahaa silmälaseihin alle 200 euroa

90 % ostaa silmälasinsa Suomesta (2016: 85 %) optikkoliikkeestä.

Silmälasien hankintaan keskimääräisesti viimeksi käytetty rahamäärä on hieman kasvanut.

397€
2016: 377€

Keskimääräistä enemmän rahaa käyttivät: naiset, yli 60-vuotiaat, moniteholaseja käyttävät

32 % sai viimeksi ostaessaan yksien lasien hinnalla kahdet tai useammat silmälasit (2016: 30 %)

Piilolinssien ostopaikat

60 % Optikkoliike kotimaassa
32 % Muualta internetistä/ verkkokaupasta
6 % Oman optikkoliikkeen verkkokaupasta

Minkälaiset piilolinssit hankki:

yksiteholinssit 81 % (2016: 91 %),
moniteholinssit 16 % (9 %)

Hankitut piilolinssit olivat...

Päivä-/kertakäyttölinssit 63 % (50 %),
Viikko-/kuukausikäyttölinssit 29 % (35 %),
Linssit jatkuvaan käyttöön 6 % (11 %)

Aurinkolasien ostaminen

50 % osti aurinkolasit viimeksi optikkoliikkeestä

Alle 50 € aurinkolasit Ostetaan enimmäkseen tavara-taloista, päivittäistavarakaupoista, urheiluliikkeistä, vaatekaupoista, huoltoasemilta tai kioskilta.

(64 % alle 50 €:n aurinkolasien ostajista.)

Aurinkolaseihin viimeksi käytetty rahamäärä	Optikkoliikkeestä viimeksi ostaneiden osuus ko. hintaiset aurinkolasit ostaneista
Alle 50 €	10 % (2016: 5 %)
50–100 €	68 % (2016: 77 %)
Yli 100 €	82 % (2016: 78 %)

Ulkomailta optikkoliikkeestä tai muualta aurinkolasit on ostanut **9 %** (2016: 13 %)

7 % (2016: 2 %) kaikista aurinkolasien käyttäjistä on ostanut aurinkolasinsa verkkokaupasta.

42 % aurinkolasien käyttäjistä on käyttänyt aurinkolaseihin rahaa **alle 50 euroa.** (2016: 44 %)

Hintaluokka:	Korostuu käyttäjissä:
Alle 50 € aurinkolasit	<ul style="list-style-type: none"> • Alle 30-vuotiaat • Henkilöt, jotka eivät käytä muuten silmälaseja
50–100 € aurinkolasit	<ul style="list-style-type: none"> • Naiset • Yli 30-vuotiaat
101–200 € aurinkolasit	<ul style="list-style-type: none"> • 20–29-vuotiaat • Käyttää sekä silmälaseja että piilolinsejä • Keskimääräistä useammin yhdet silmälasit • Yksiteholasien käyttäjät
201–300 € aurinkolasit	<ul style="list-style-type: none"> • 45–59-vuotiaat • Käyttää sekä silmälaseja- että piilolinsejä • Käytössä useammat kuin yhdet silmälasit • Moniteholasien käyttäjät
Kaupanpäälle saadut	<ul style="list-style-type: none"> • Yli 45-vuotiaat • Käytti rahaa silmälaseihin viimeksi yli 500 €

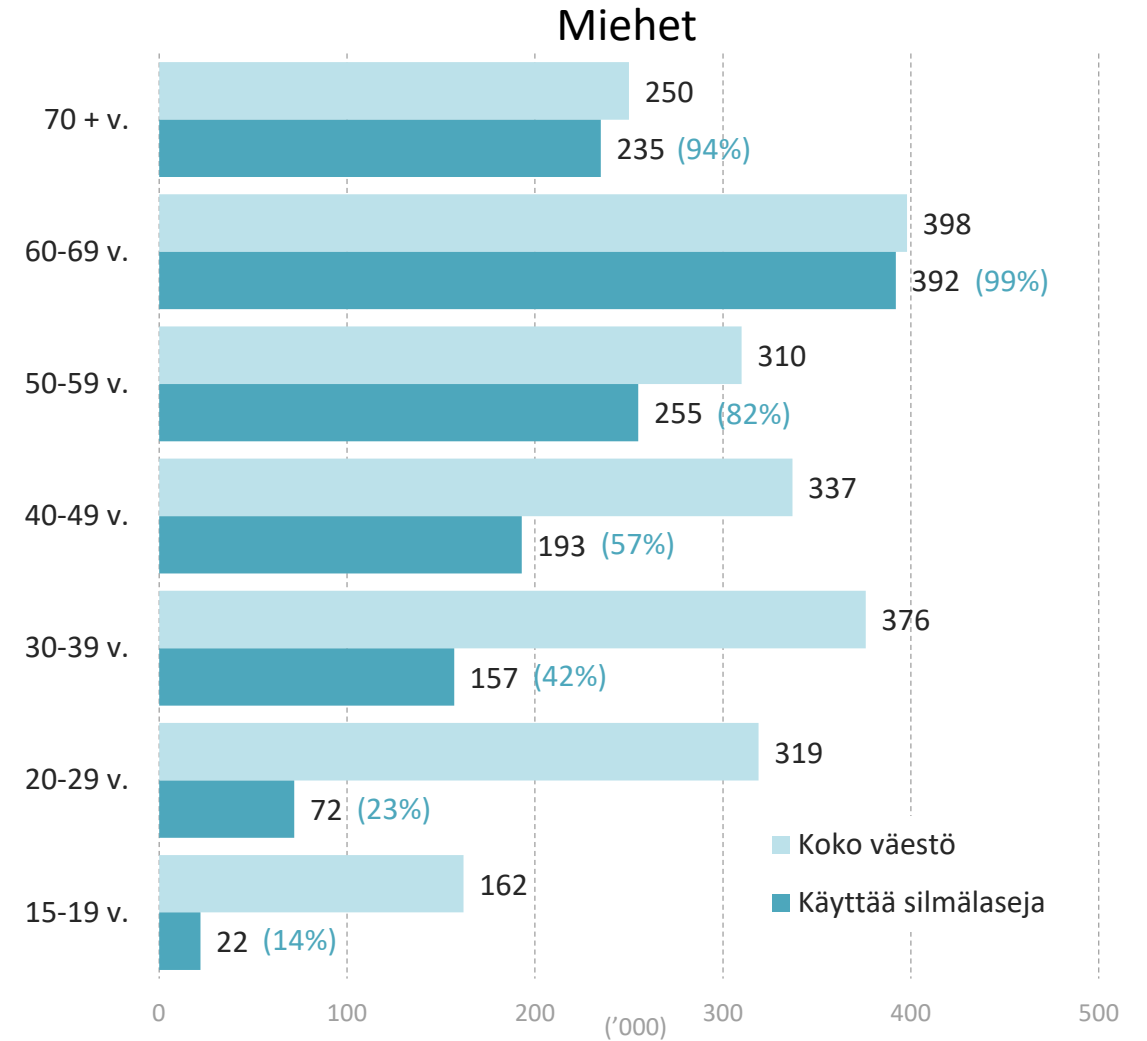
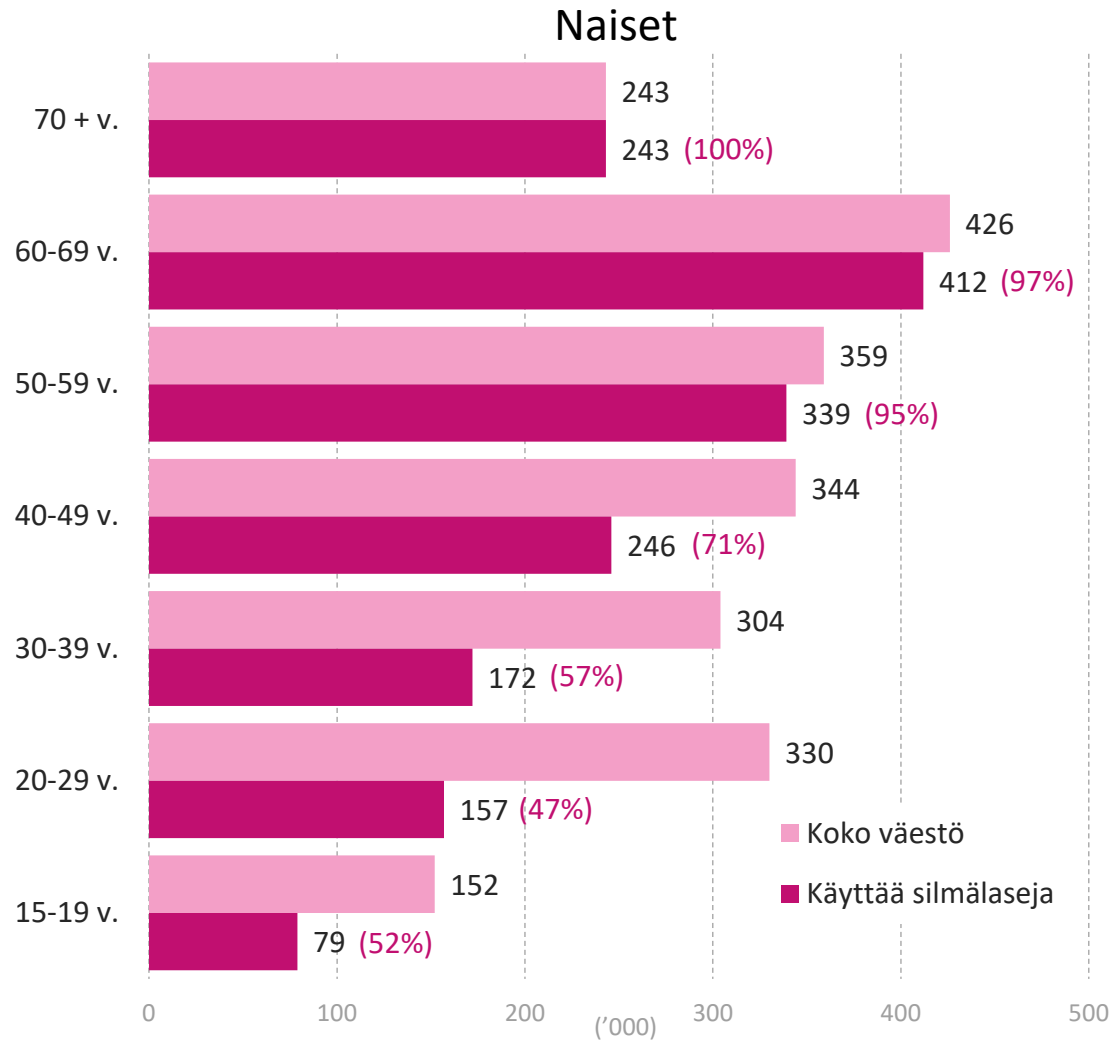

TUTKIMUSGRAFIikka

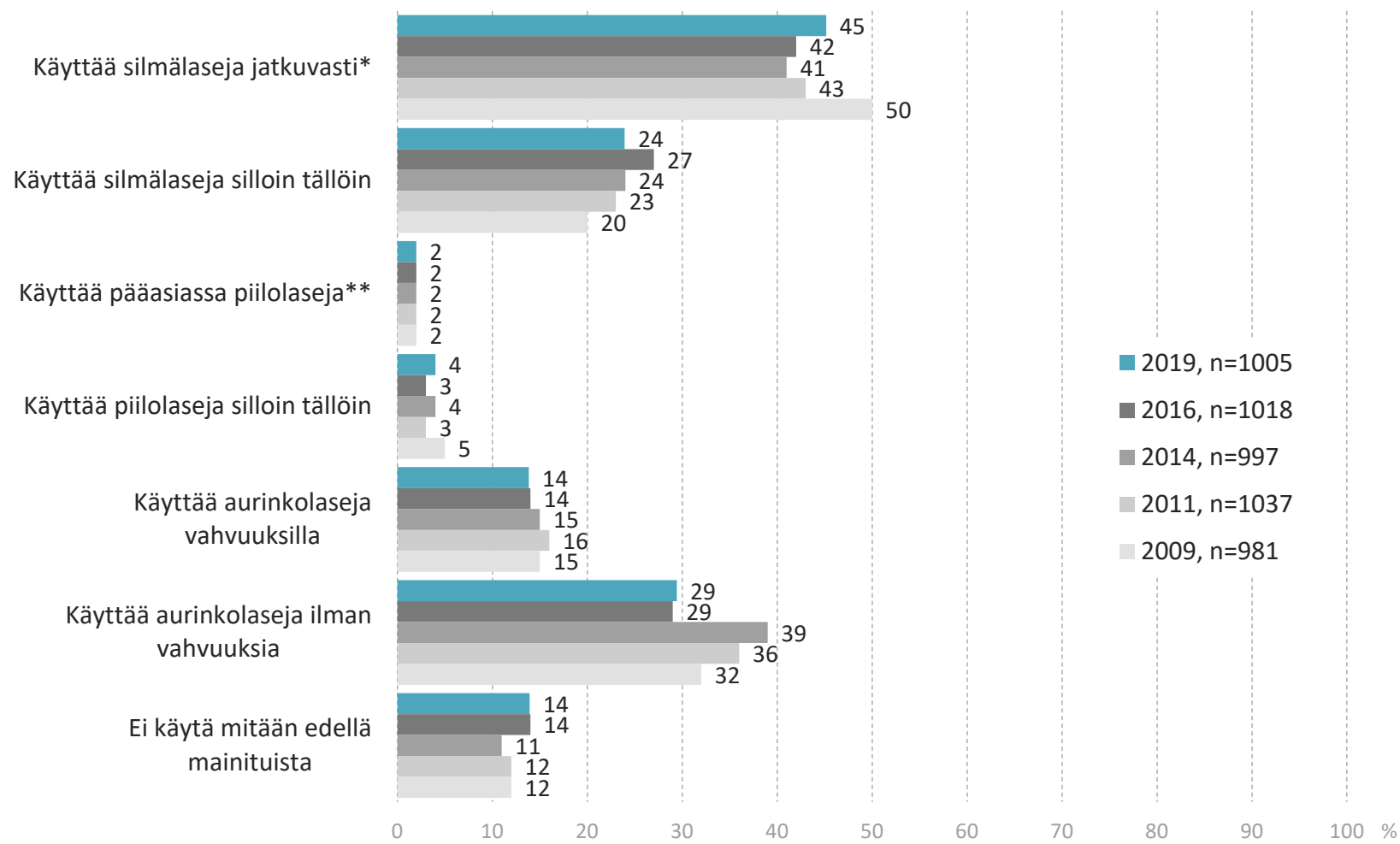

Silmälasien, piilolinssien ja aurinkolasien käyttö

Silmälasien käyttö sukupuolen mukaan eri ikäryhmissä suhteessa ikäluokan kokoon 2019

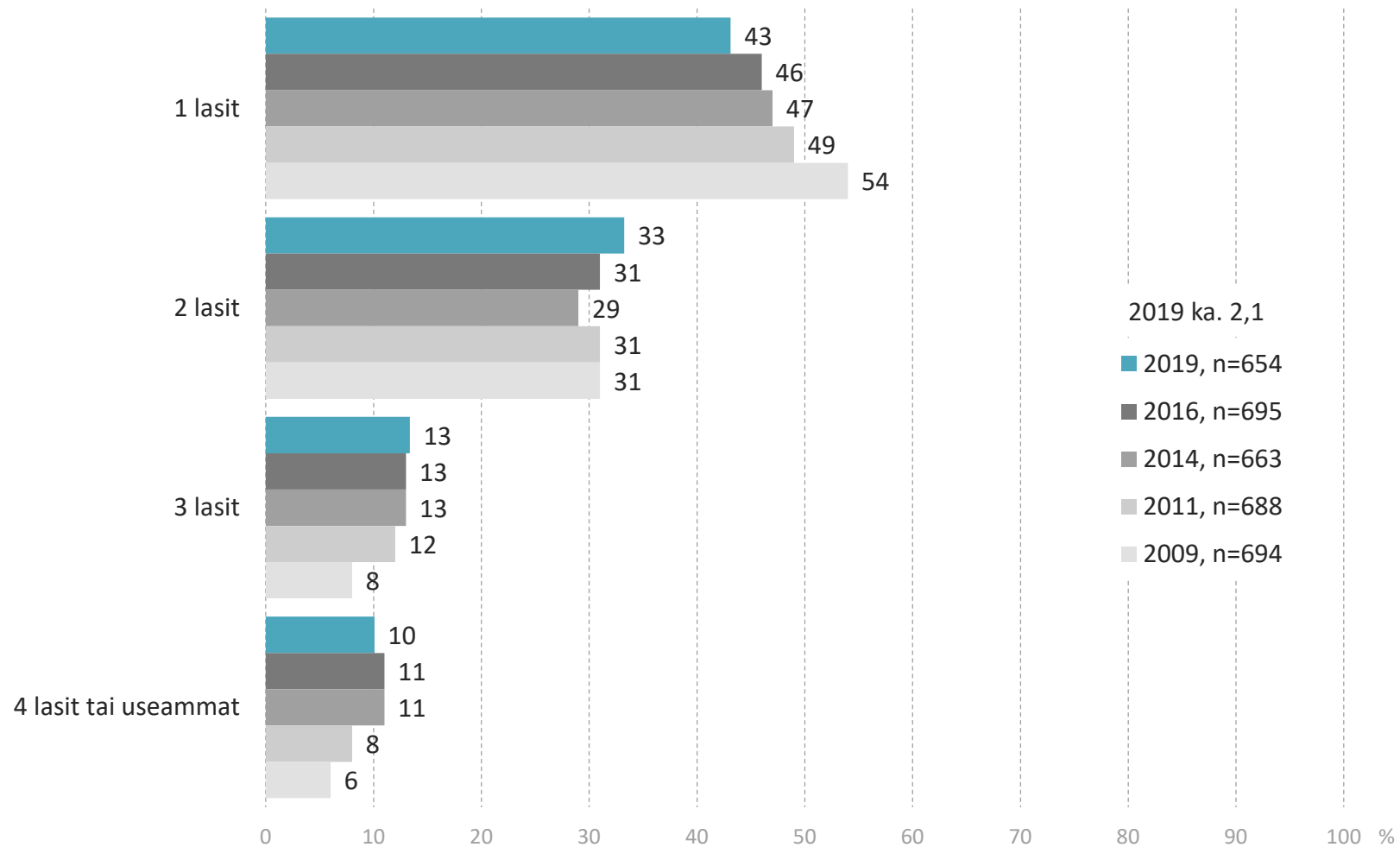
Silmälasien, piilolinssien ja aurinkolasien käyttö 2009 - 2019

n=kaikki vastaajat

Ennen vuotta 2016:
 *) Käyttää silmälaseja säännöllisesti
 **) Käyttää piilolaseja säännöllisesti

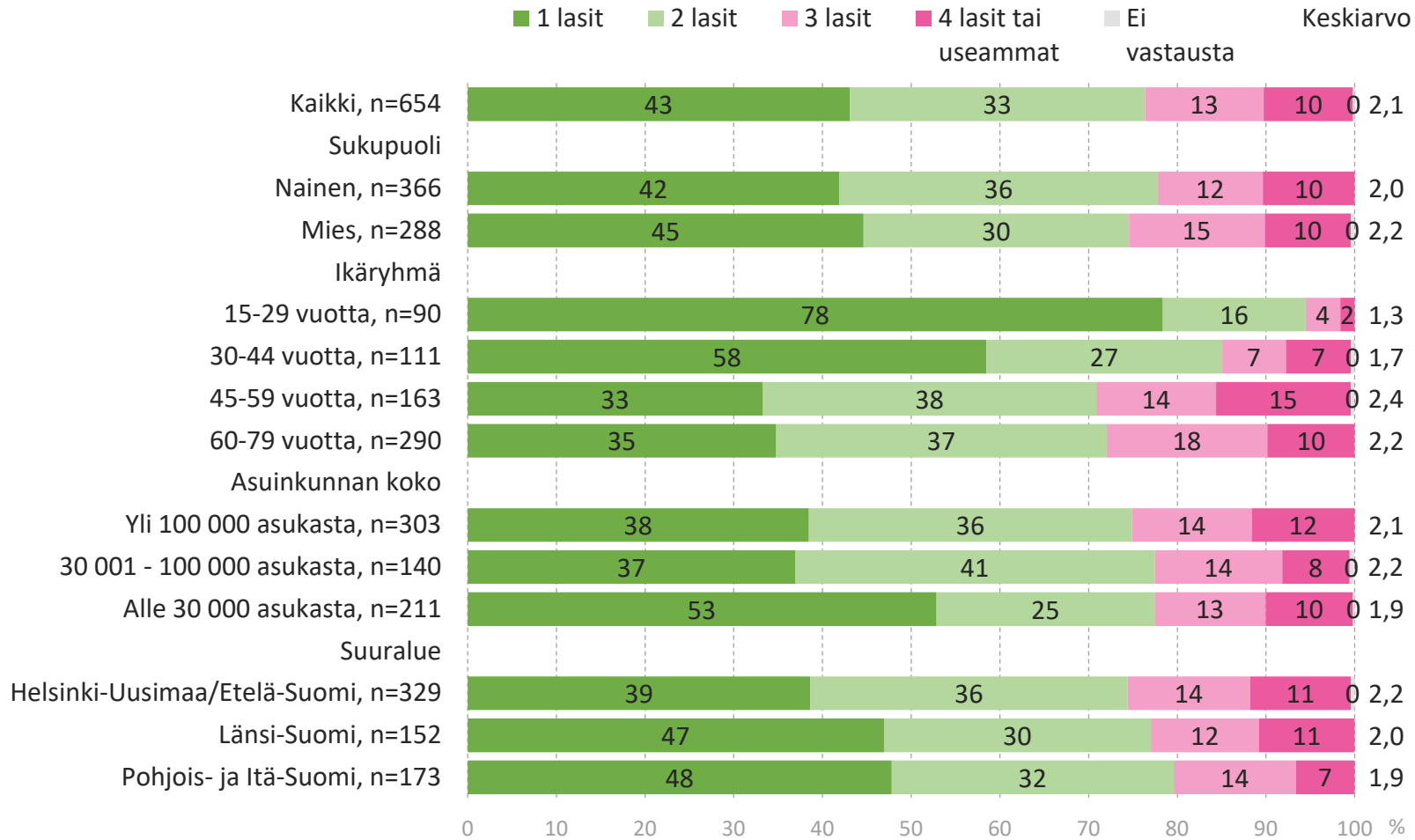
Silmälasien määrä 2009 - 2019

2019 ka. 2,1
2019, n=654
2016, n=695
2014, n=663
2011, n=688
2009, n=694

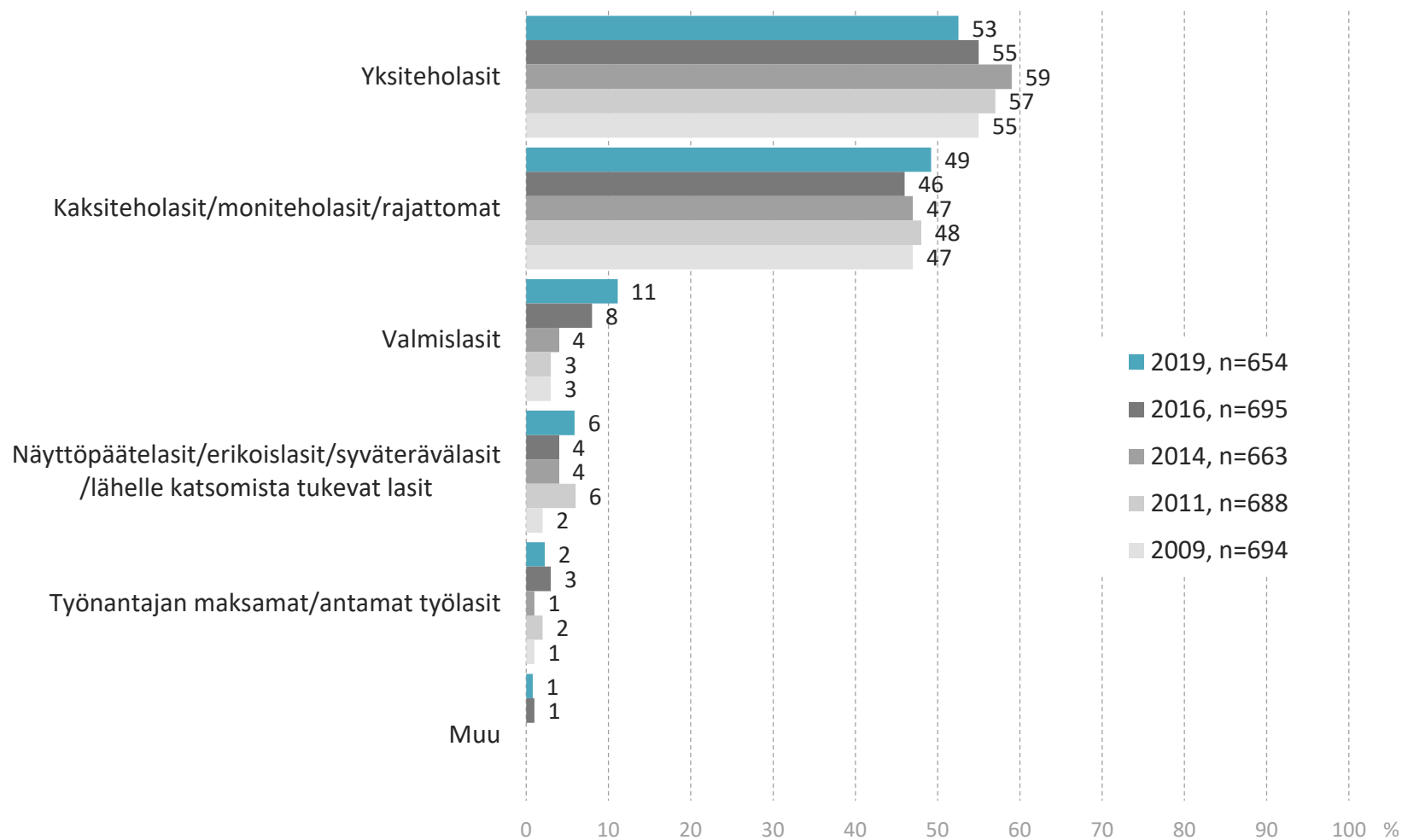
n=käyttää silmälaseja

Silmälasien määrä

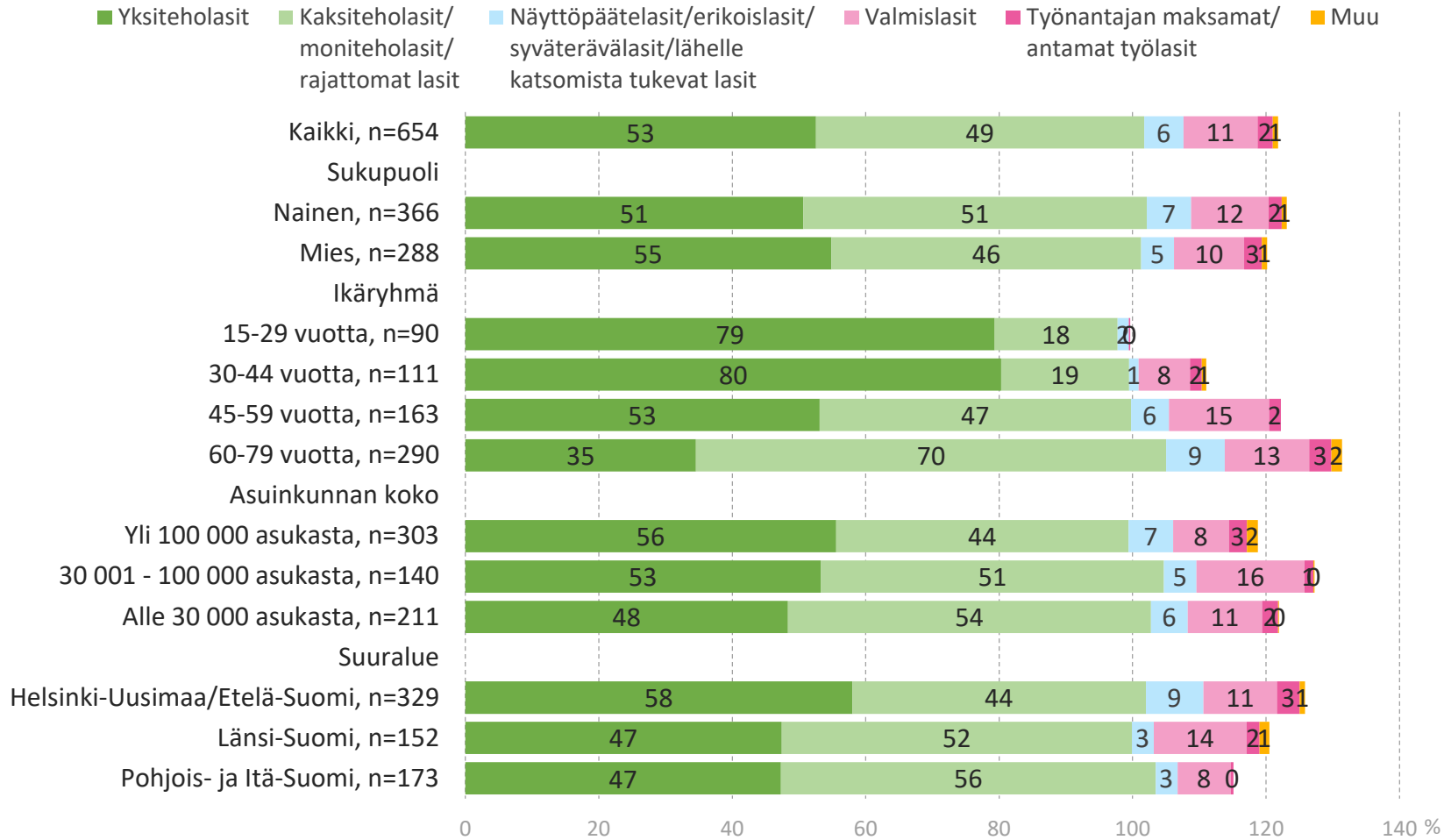
n=käyttää silmälaseja

Silmälasien tyyppi 2009 - 2019

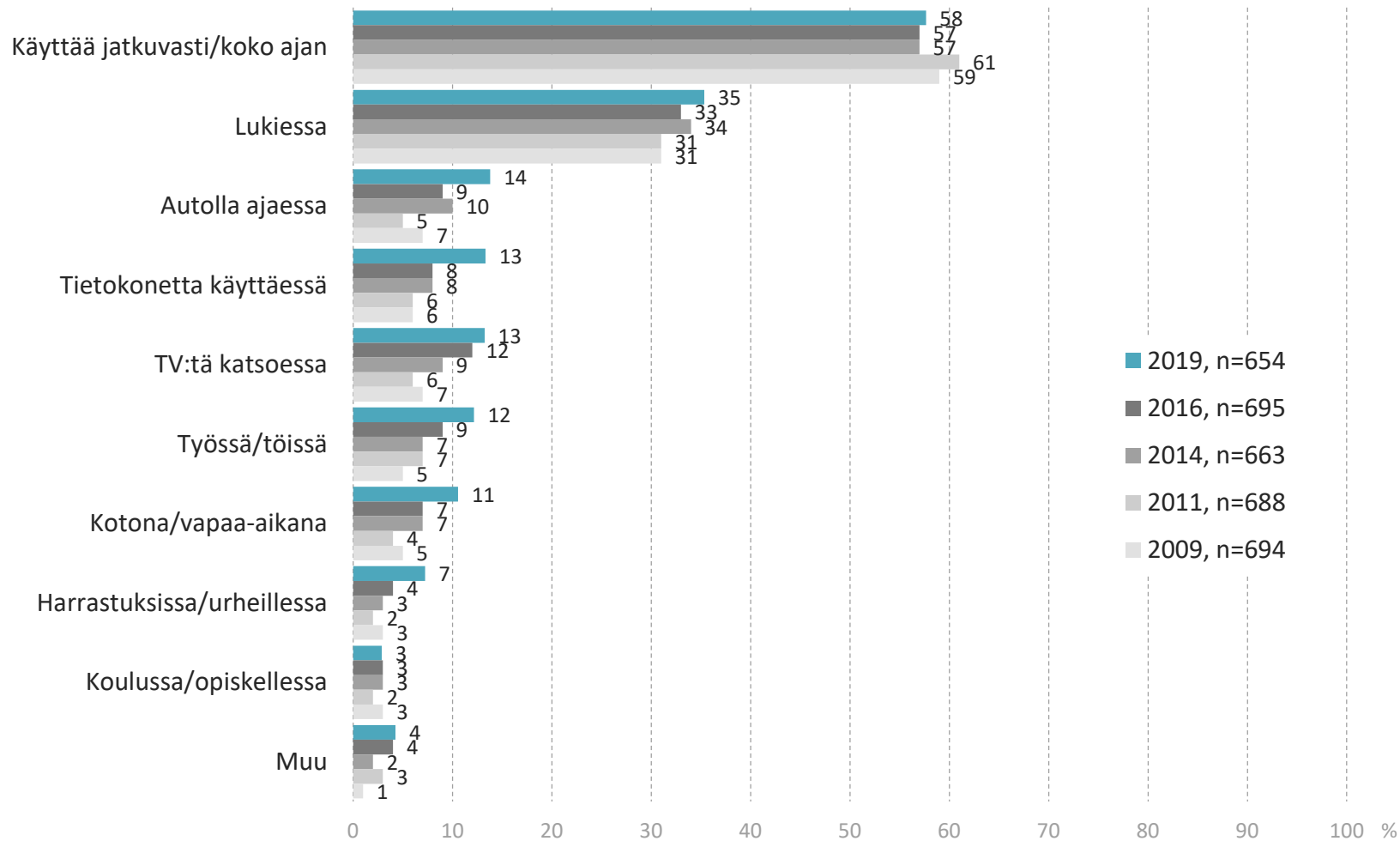
n=käyttää silmälaseja

Silmälasien tyyppi

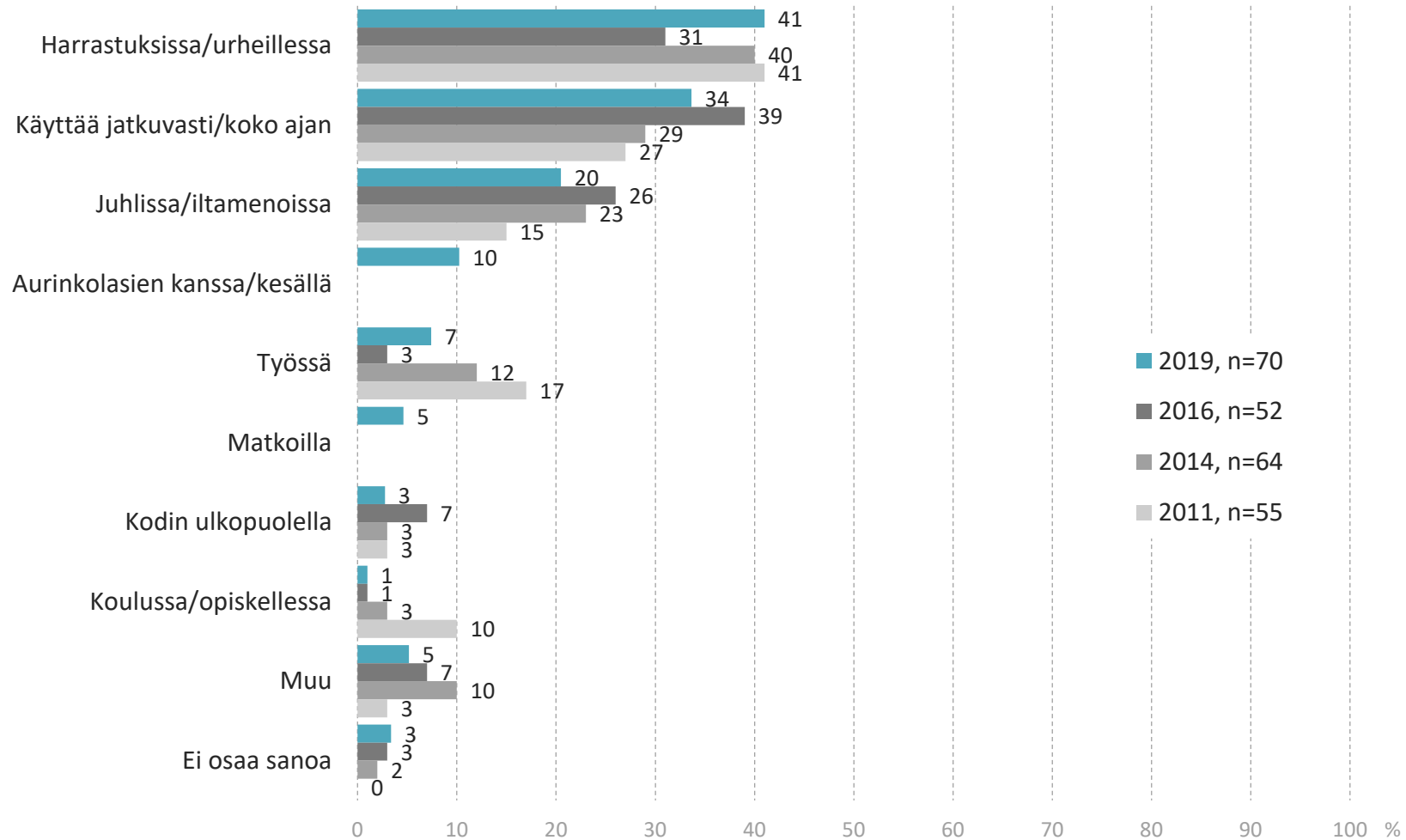
n=käyttää silmälaseja

Silmälasien käyttötilanteet 2009 - 2019

n=käyttää silmälaseja

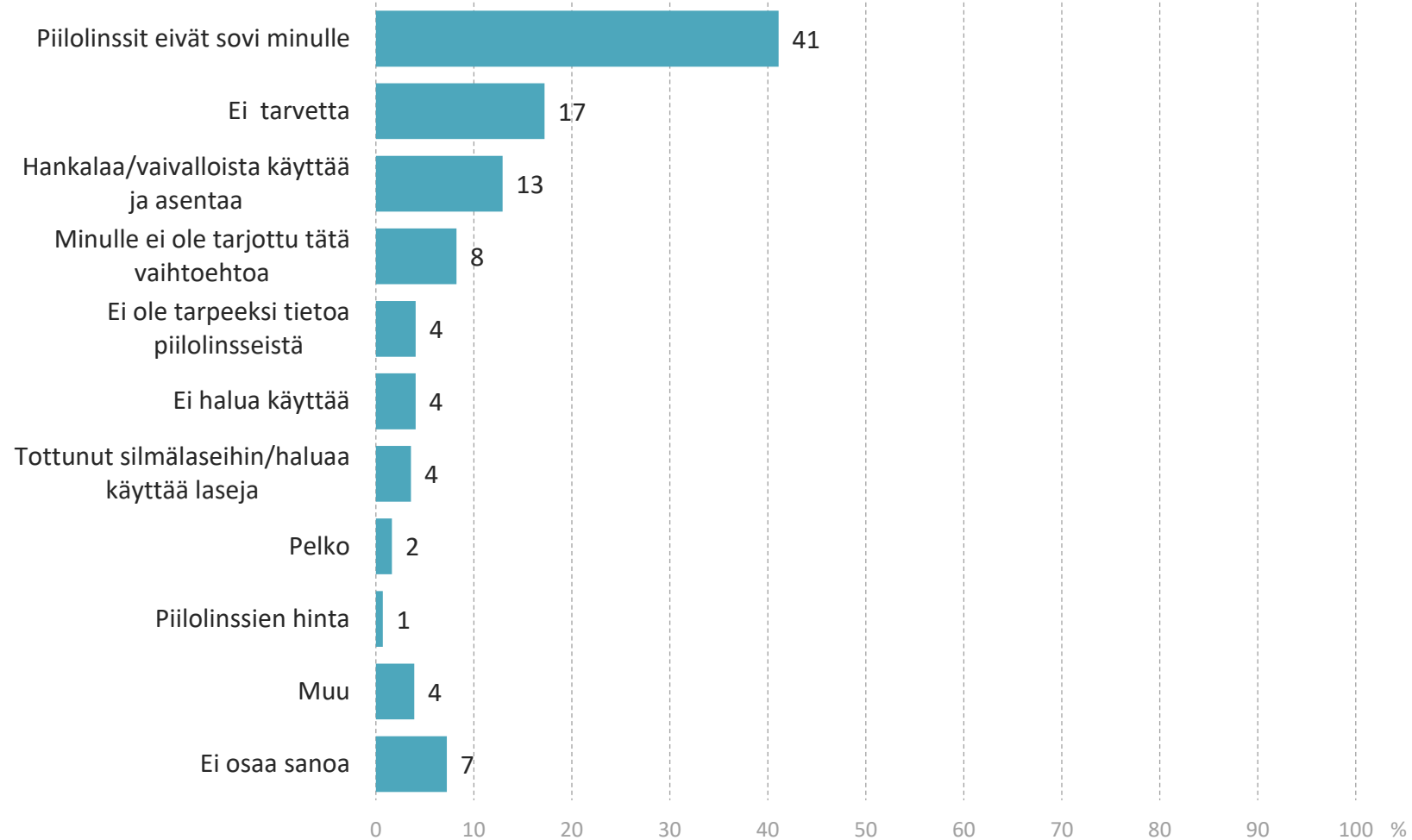
Piilolinssien käyttötilanteet 2011 - 2019

**AVOIN
JÄLKIKÄTEEN
LUOKITELTU
KYSYMYS**

n=käyttää piilolaseja

Miksi ei käytä piilolinssejä

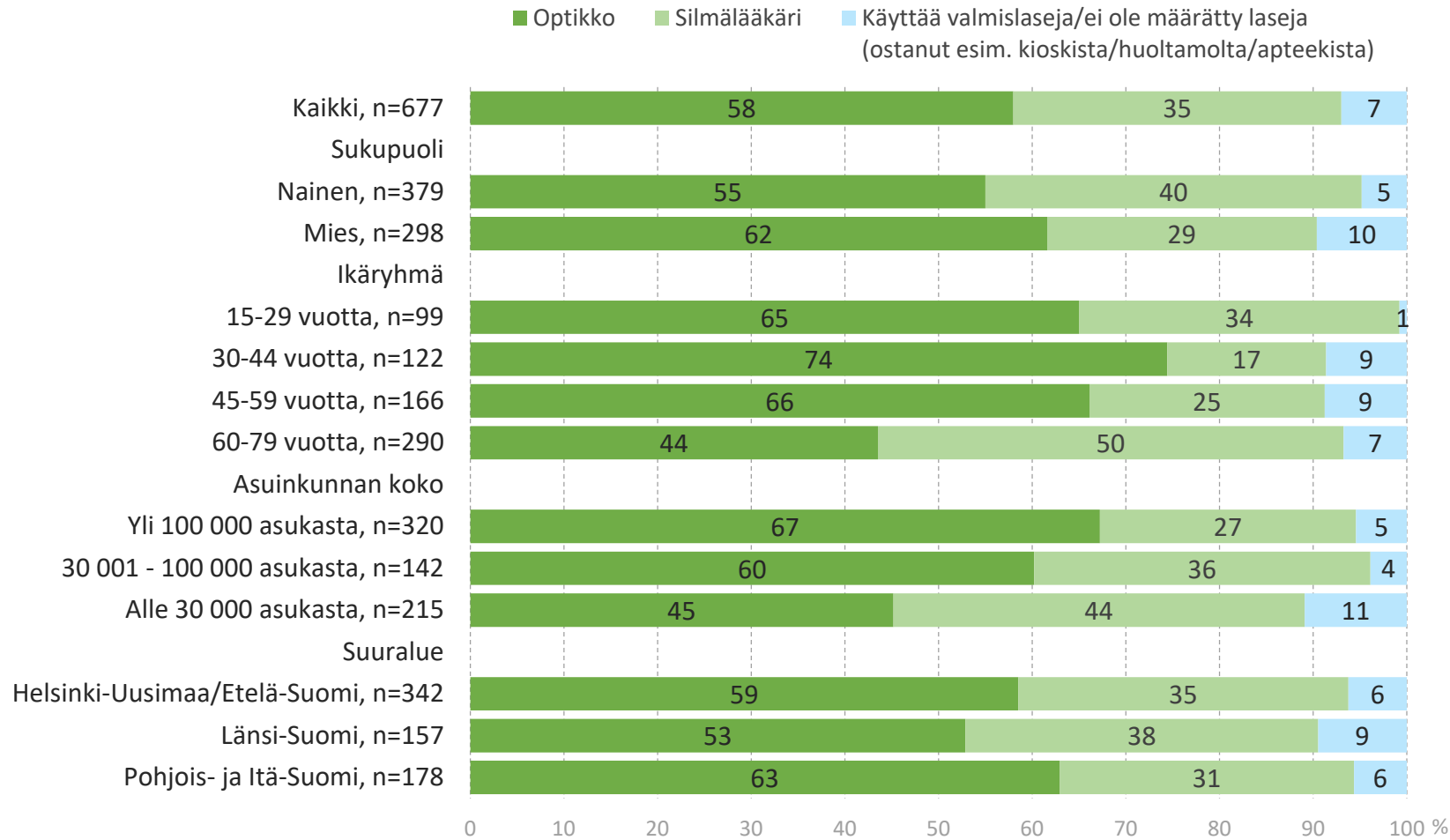

Käyttää silmälaseja, mutta ei piilolinssellä, n=602

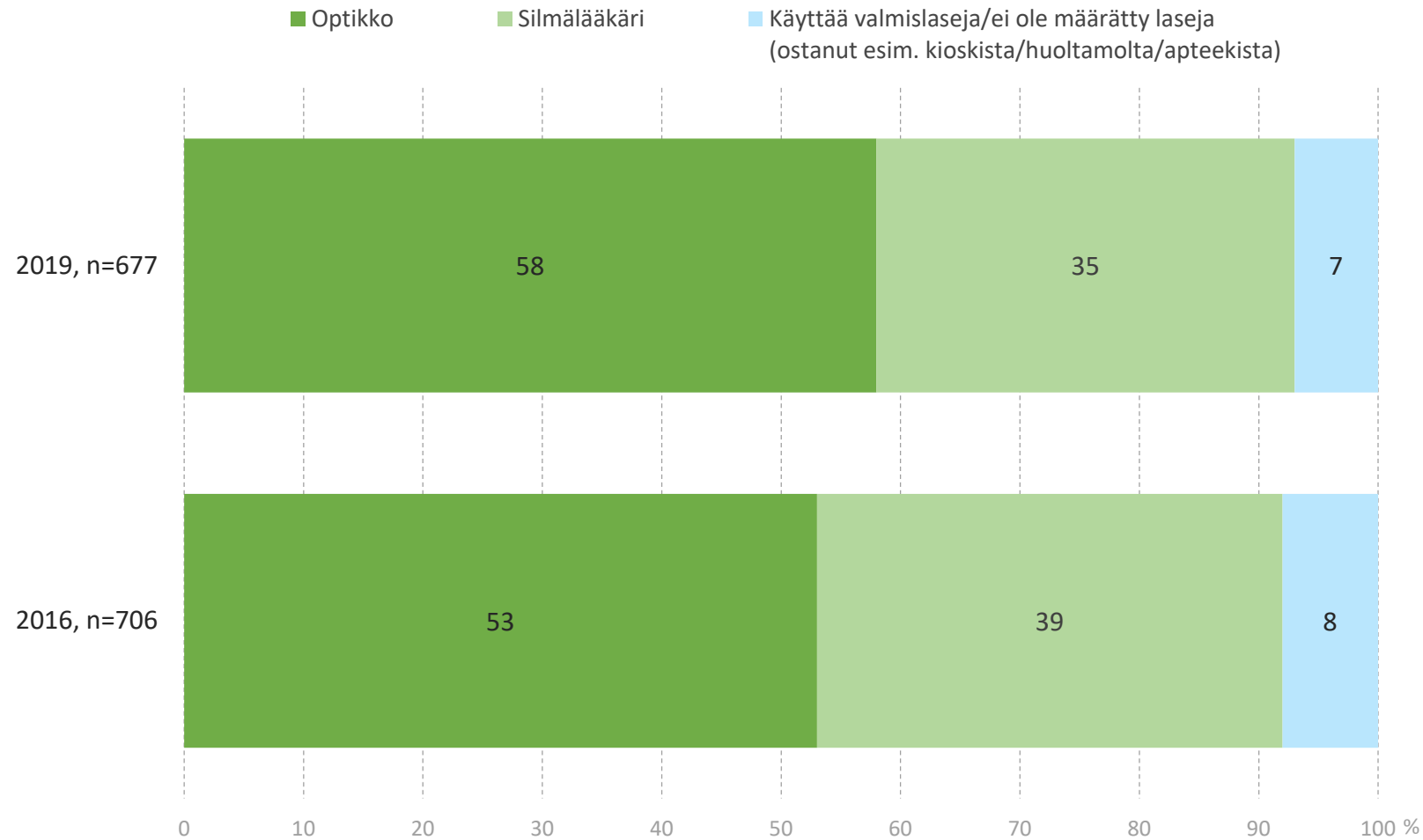
Näön tarkastuksessa käyminen

Onko viimeisimmät silmälasit määrännyt optikko vai silmälääkäri

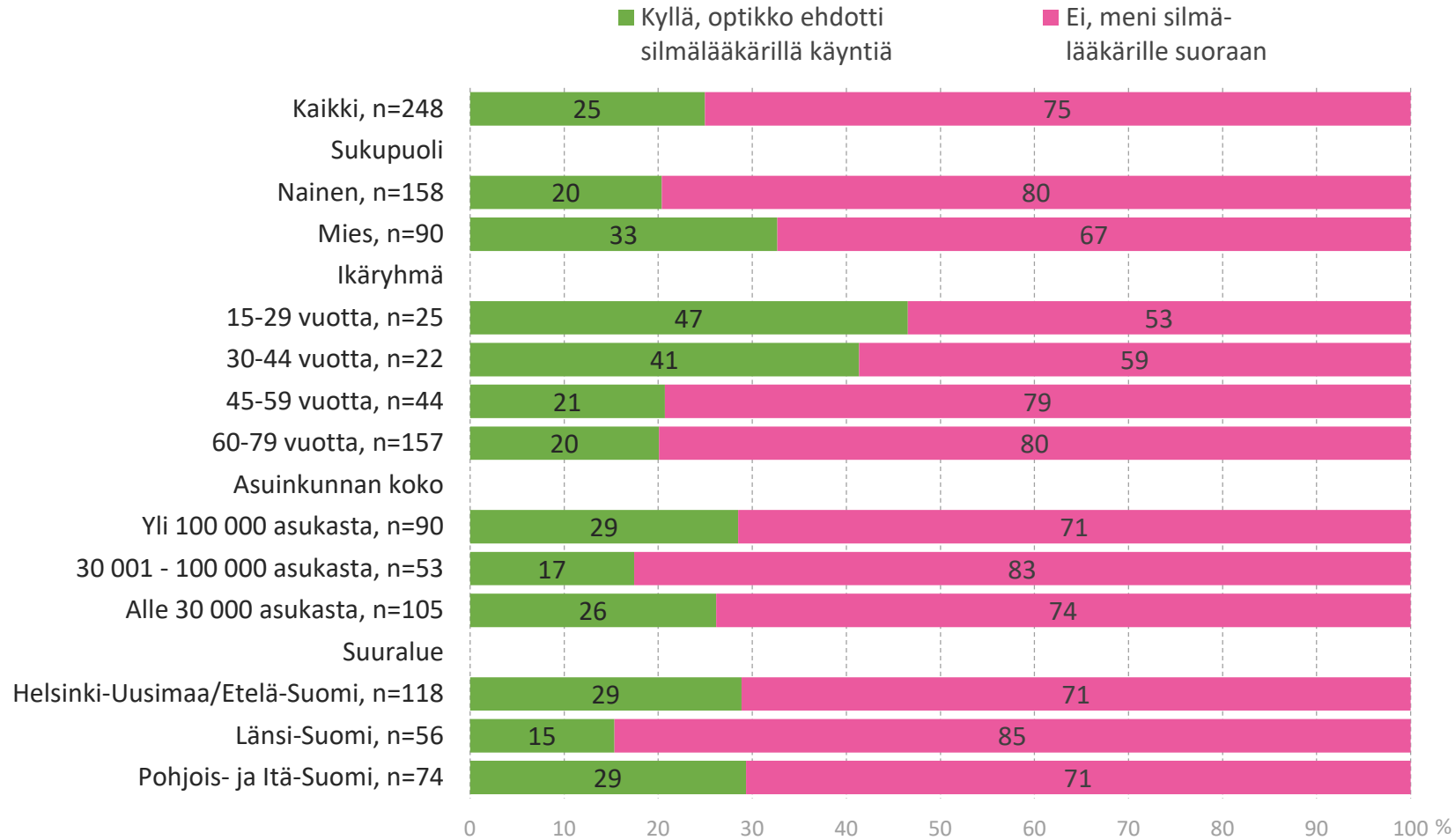
n=käyttää silmälasia, piilolinsejä tai aurinkolaseja vahvuuksilla

Onko viimeisimmät silmälasit määrännyt optikko vai silmälääkäri 2016 ja 2019

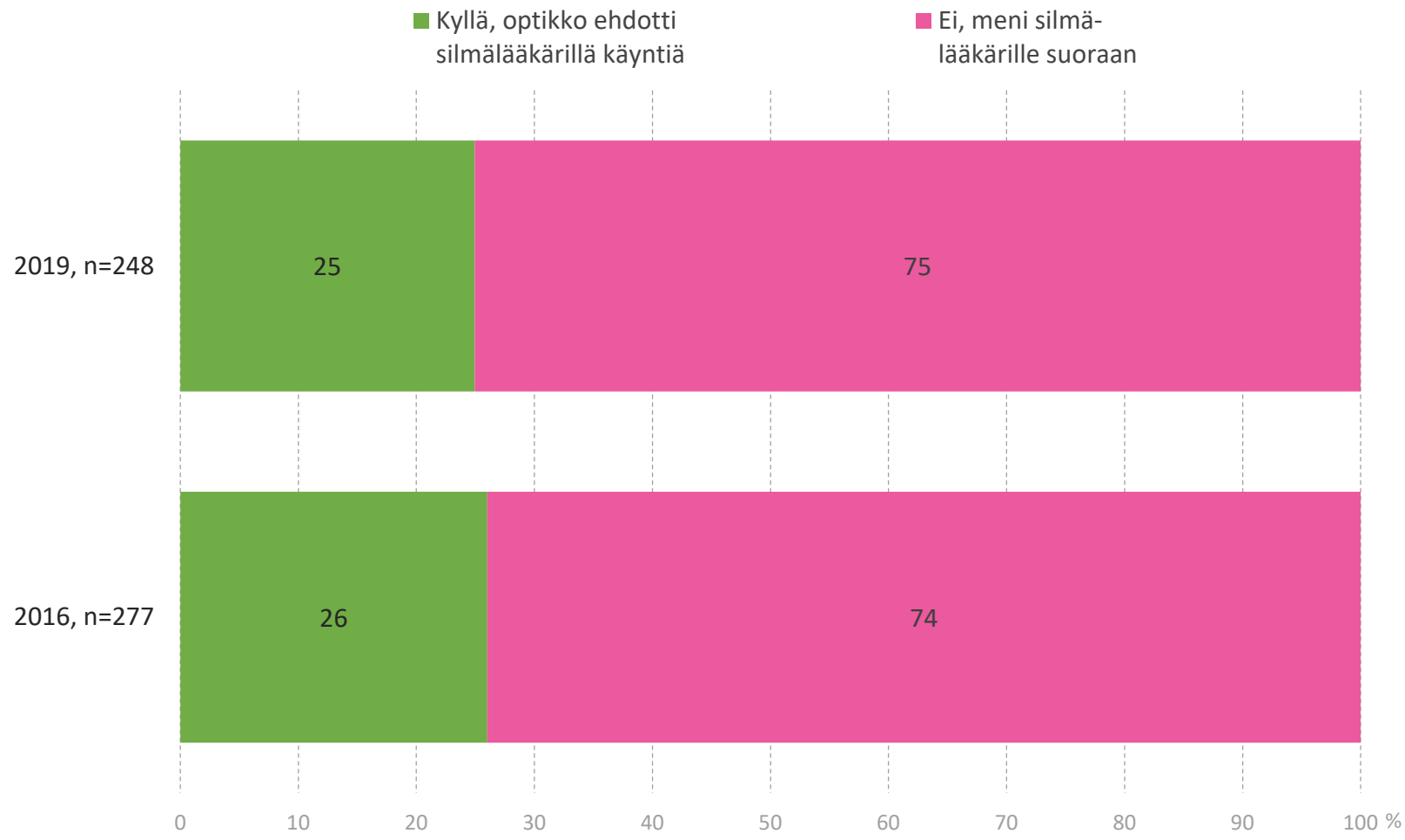
n=käyttää silmälasia, piilolinsejä tai aurinkolaseja vahvuuksilla

Menikö silmälääkärille optikon lähettämänä

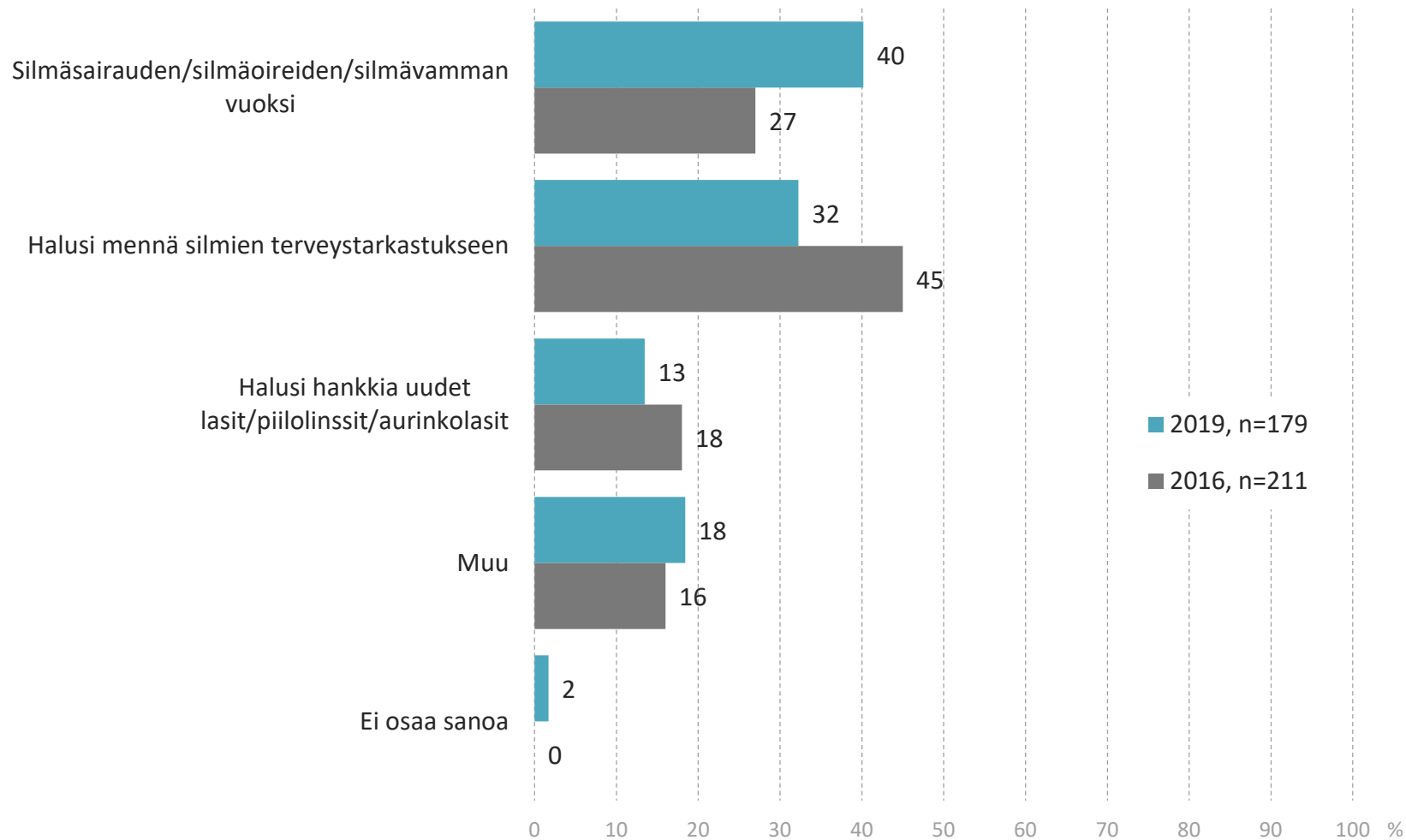
n=silmälääkärin määräämät lasit

Menikö silmälääkärille optikon lähettämänä 2016 ja 2019

n=silmälääkärin määräämät lasit

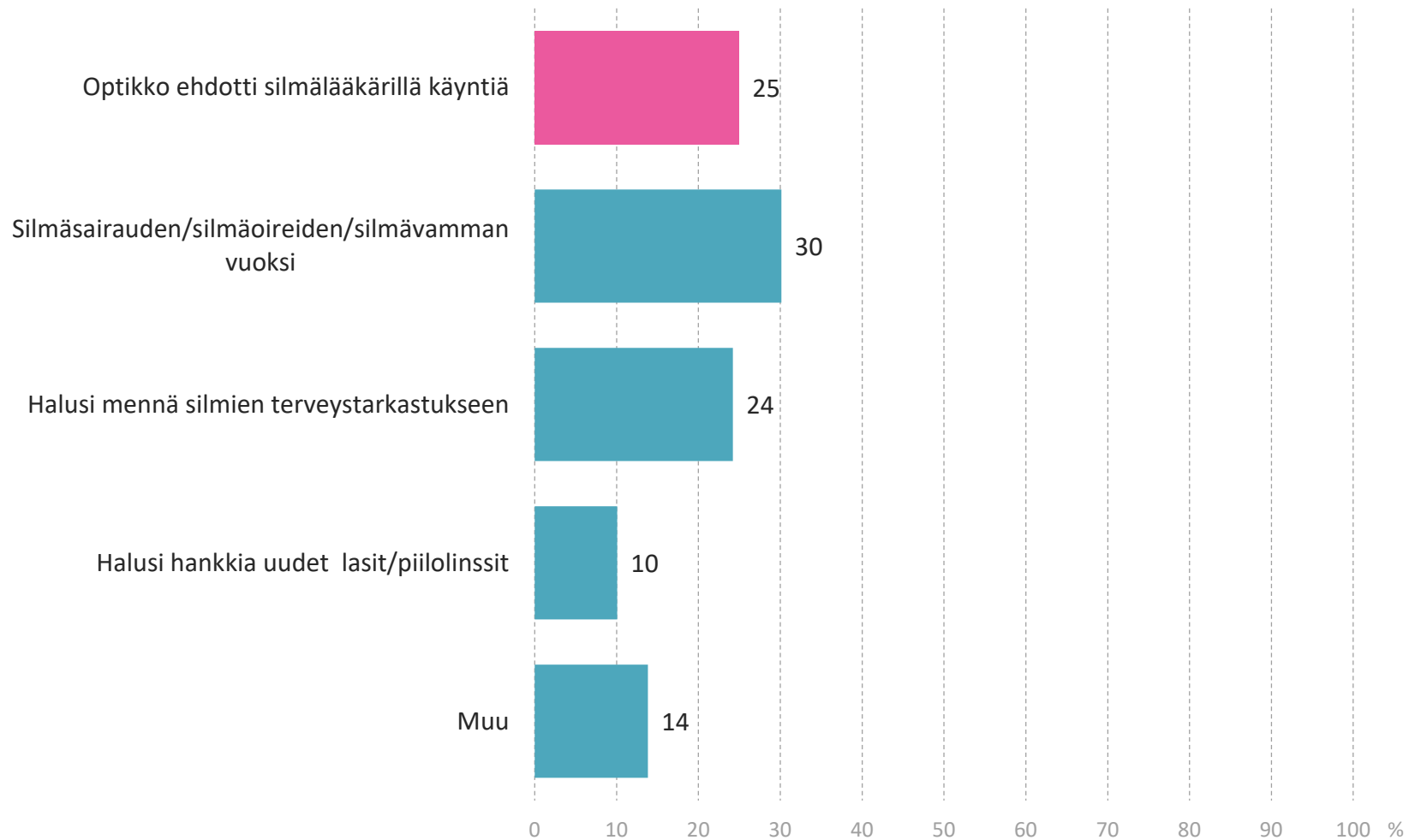
Miksi hakeutui suoraan silmälääkärille 2016 ja 2019

n=meni suoraan silmälääkärille

Miksi hakeutui suoraan silmälääkärille

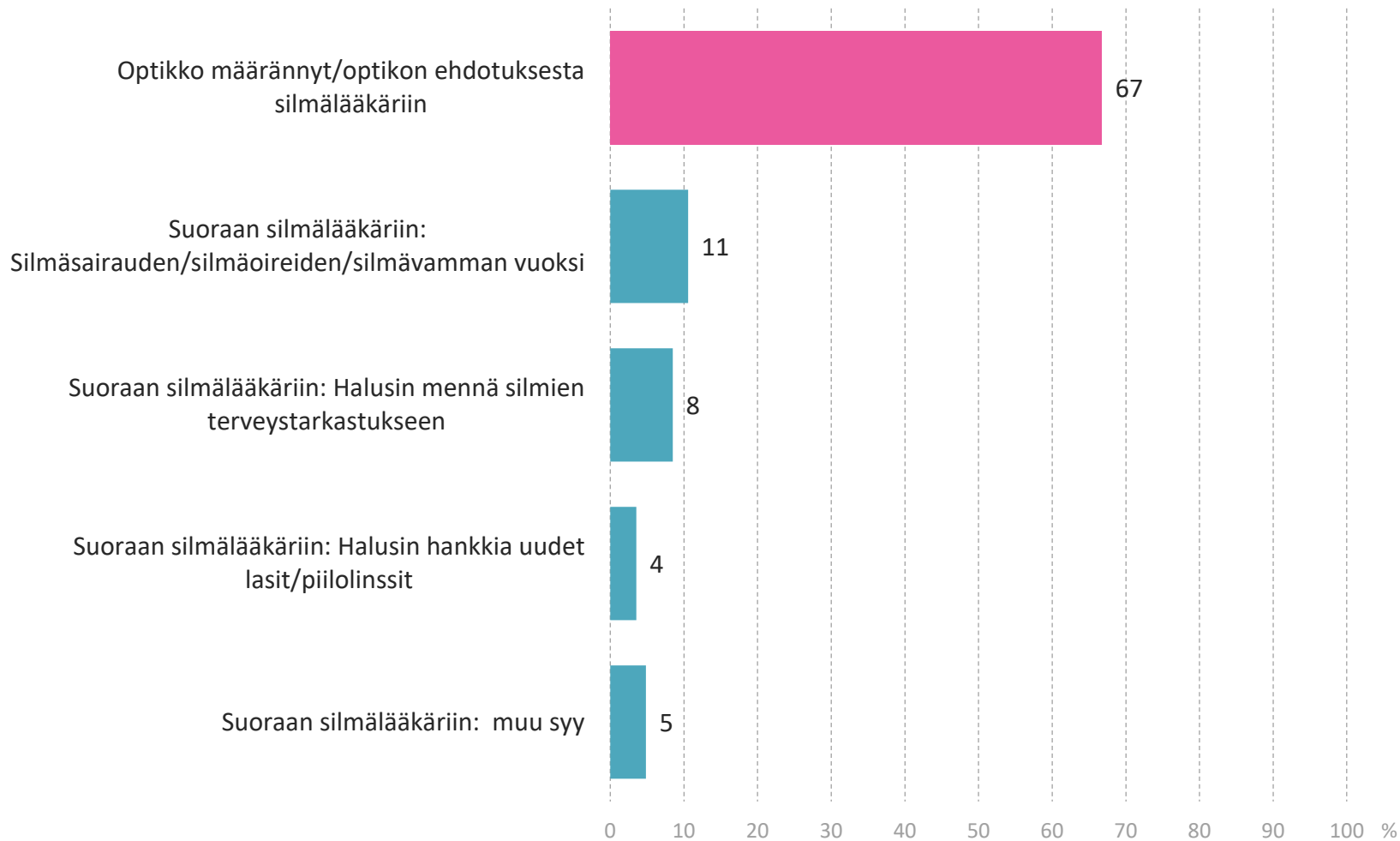
Kaikki silmälääkärillä käyneet, tulokset

Kaikki silmälääkärillä näön tarkastuksessa käyneet , n=248

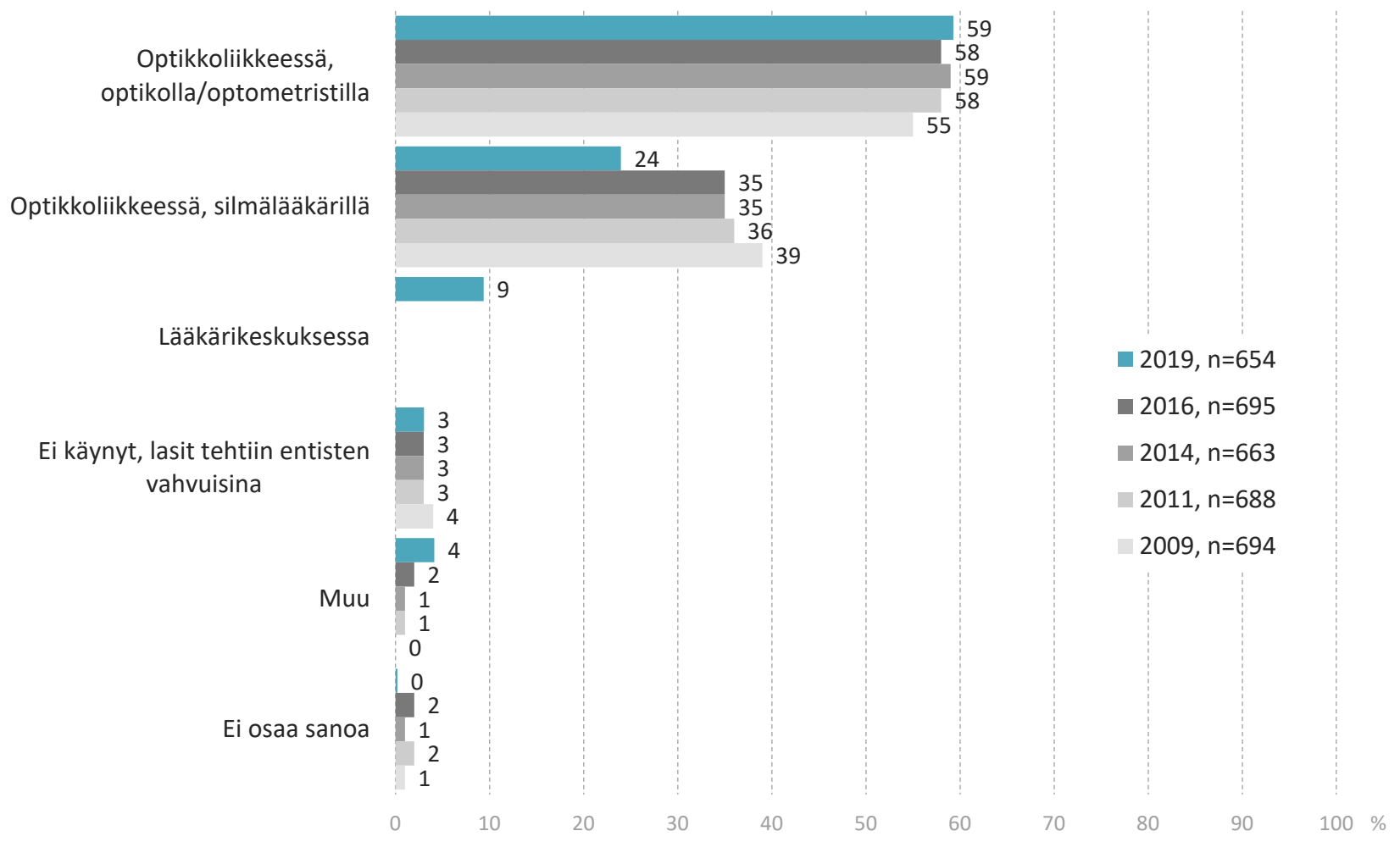
Miksi hakeutui suoraan silmälääkärille

Kaikki optikolla ja silmälääkärillä käyneet

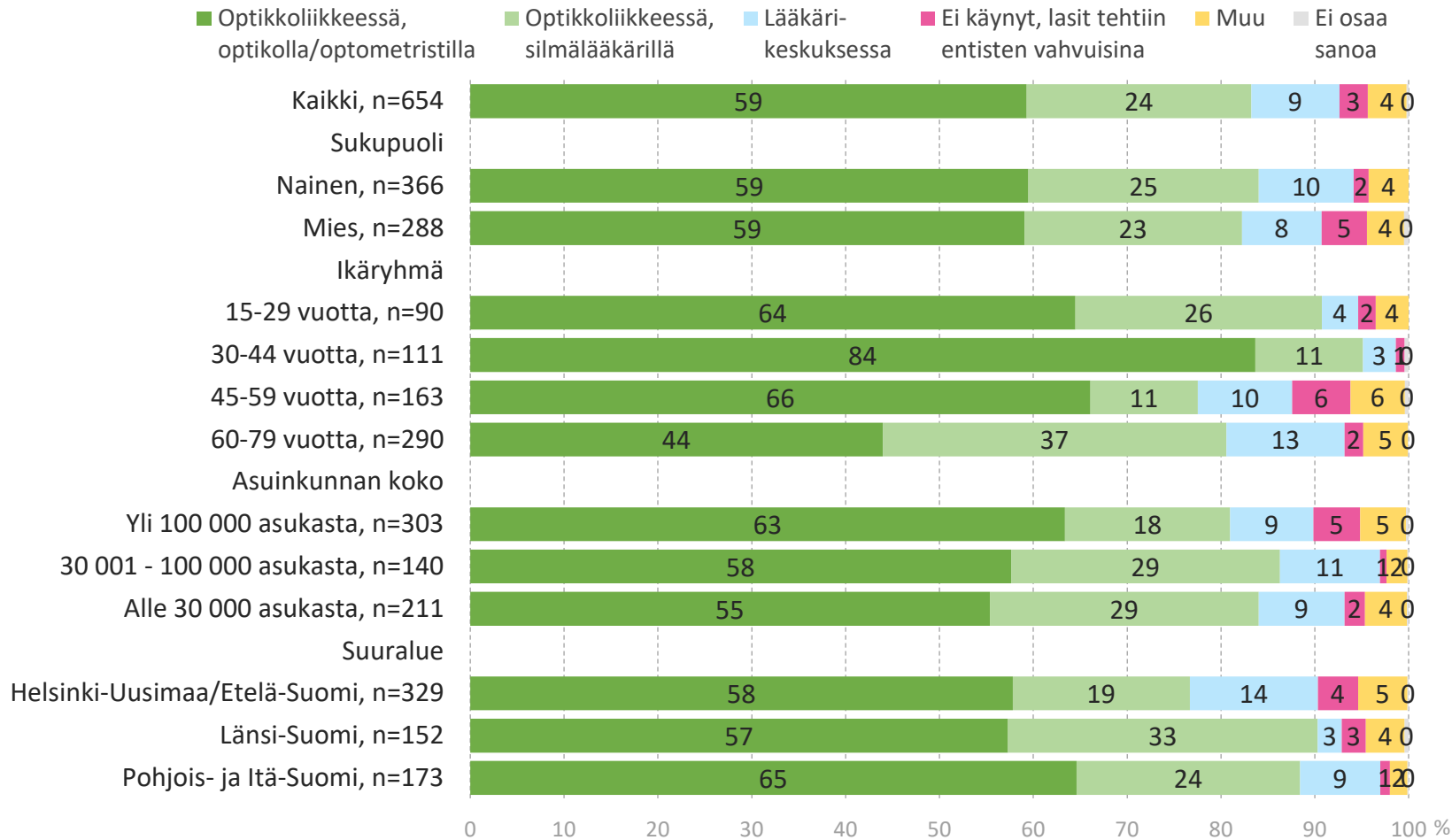
Kaikki silmälasien/piilolinssien/aurinkolasien käyttäjät, n=677

Kävi näöntutkimuksessa viimeksi 2009 - 2019

n=käyttää silmälaseja

Kävi näöntutkimuksessa viimeksi

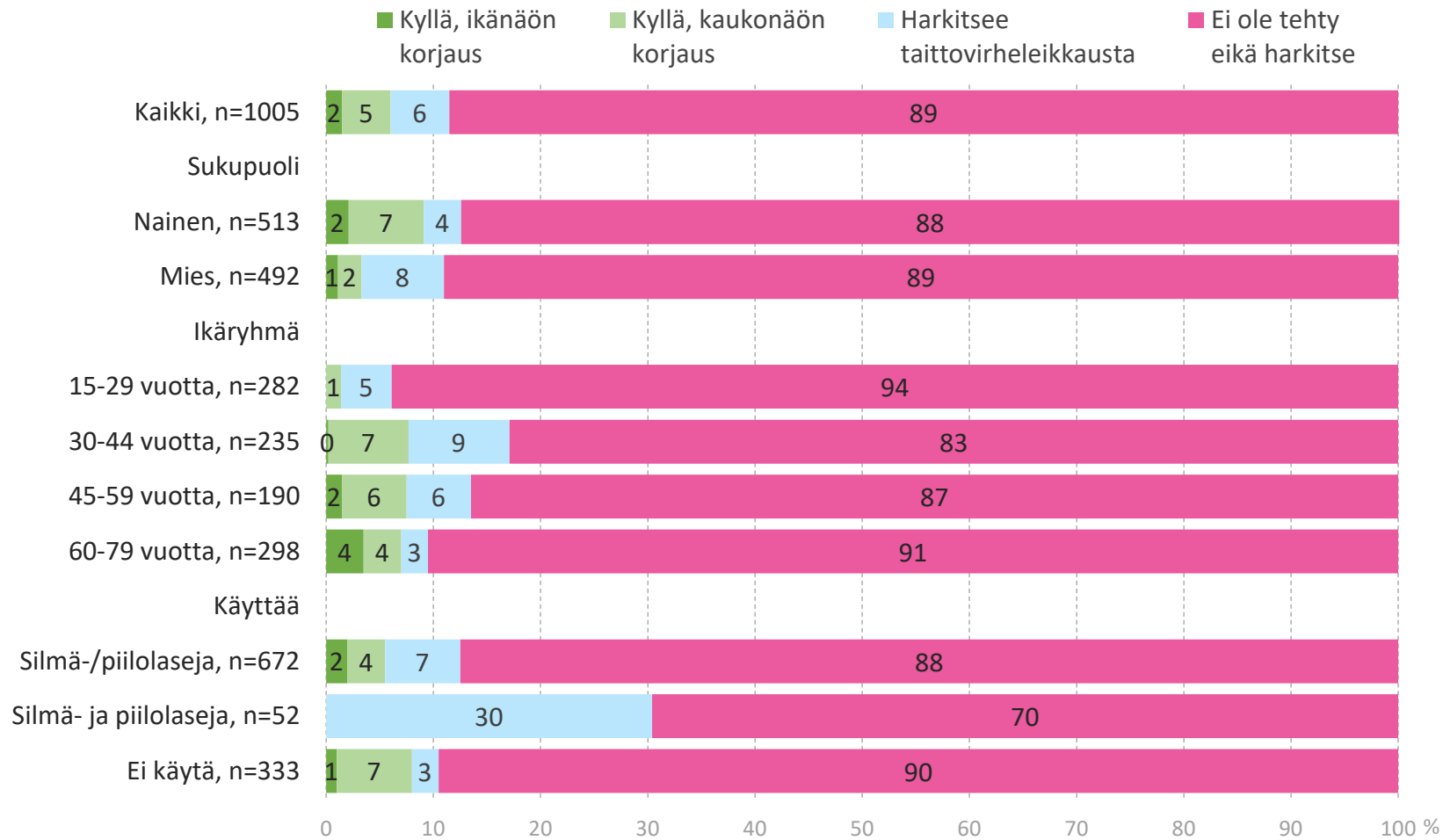

n=käyttää silmälaseja

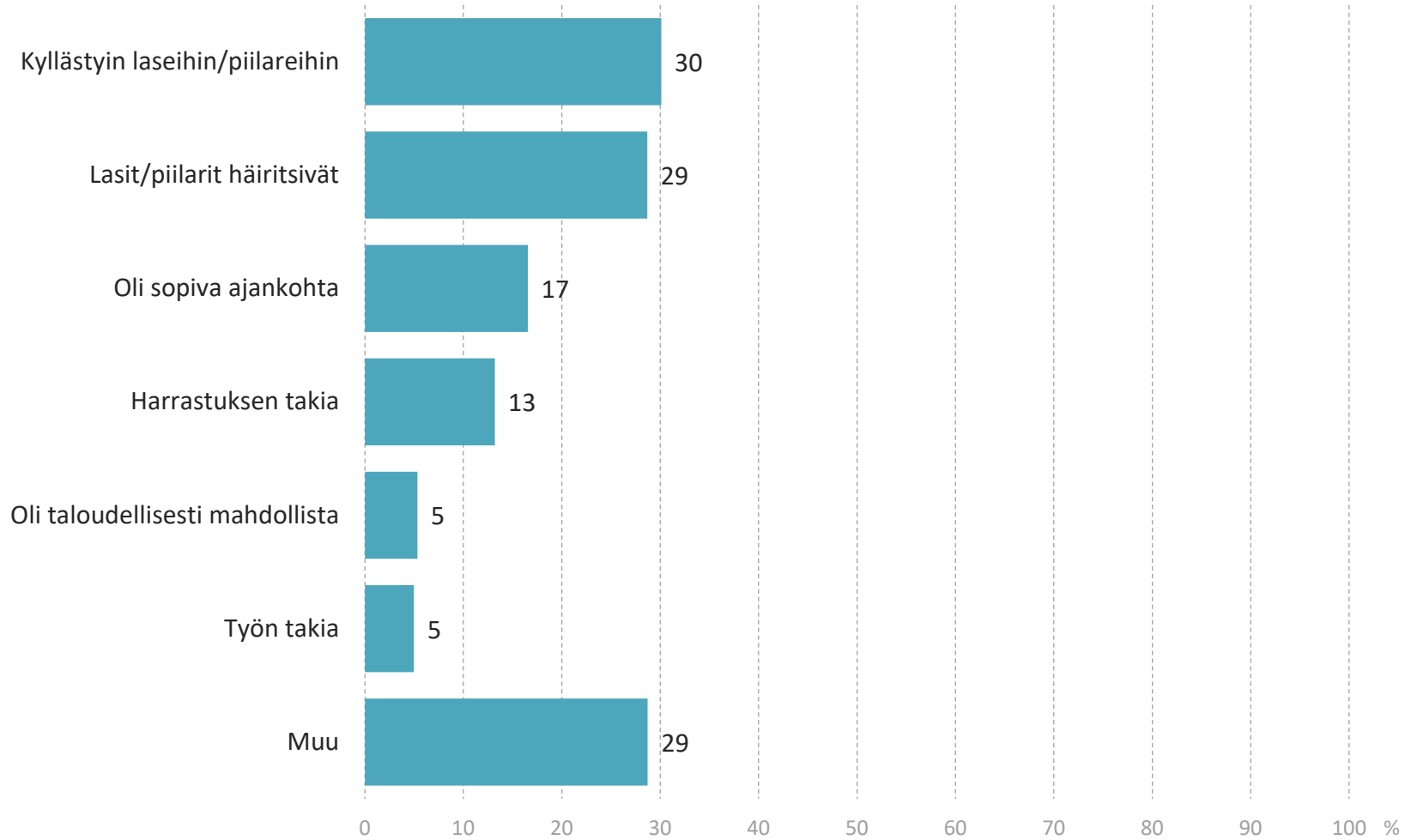
Taittovirheleikkaus

Onko taittovirheleikkausta tehty tai harkitseeko sitä

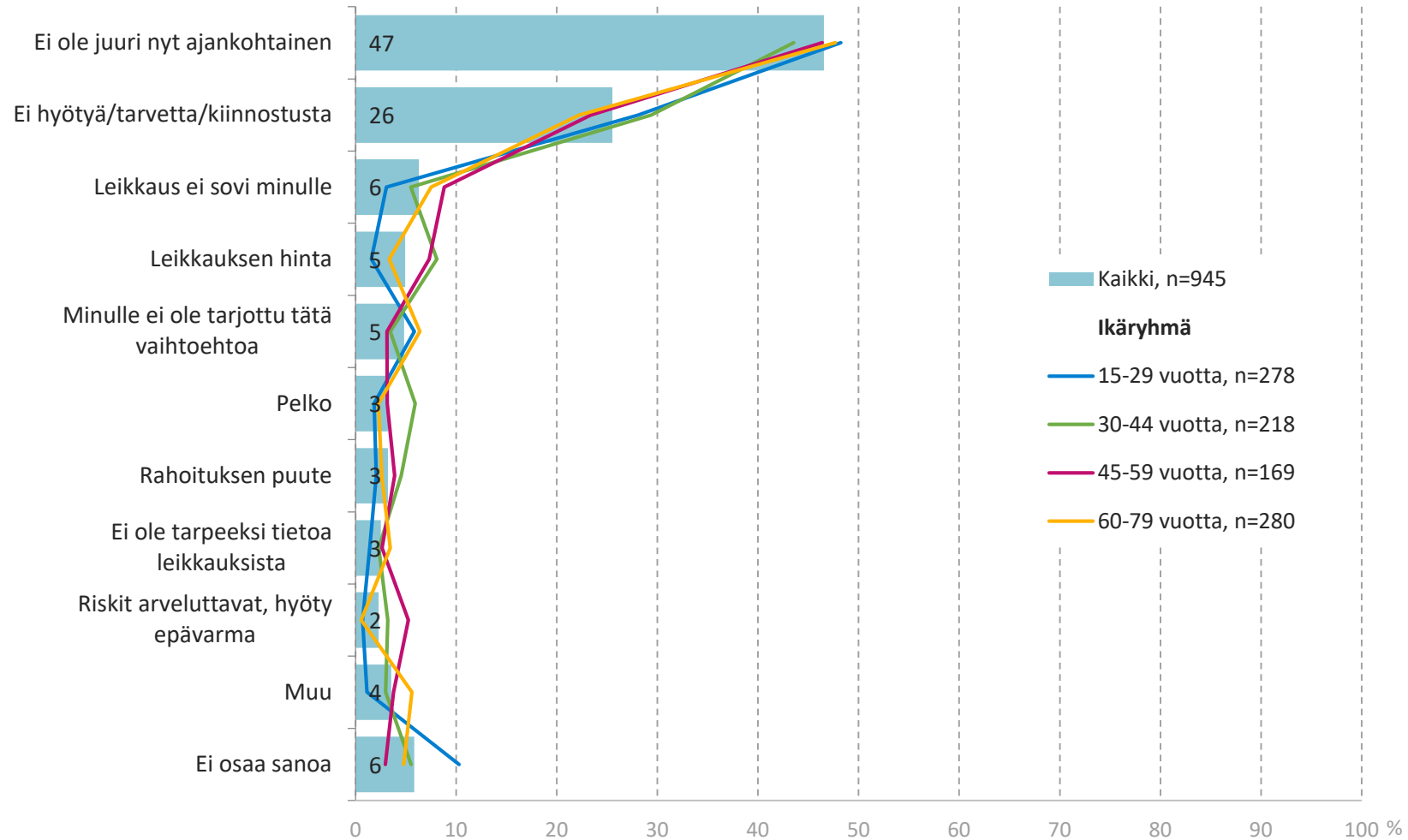
n=kaikki vastaajat

Miksi kävi taittovirheleikkauksessa

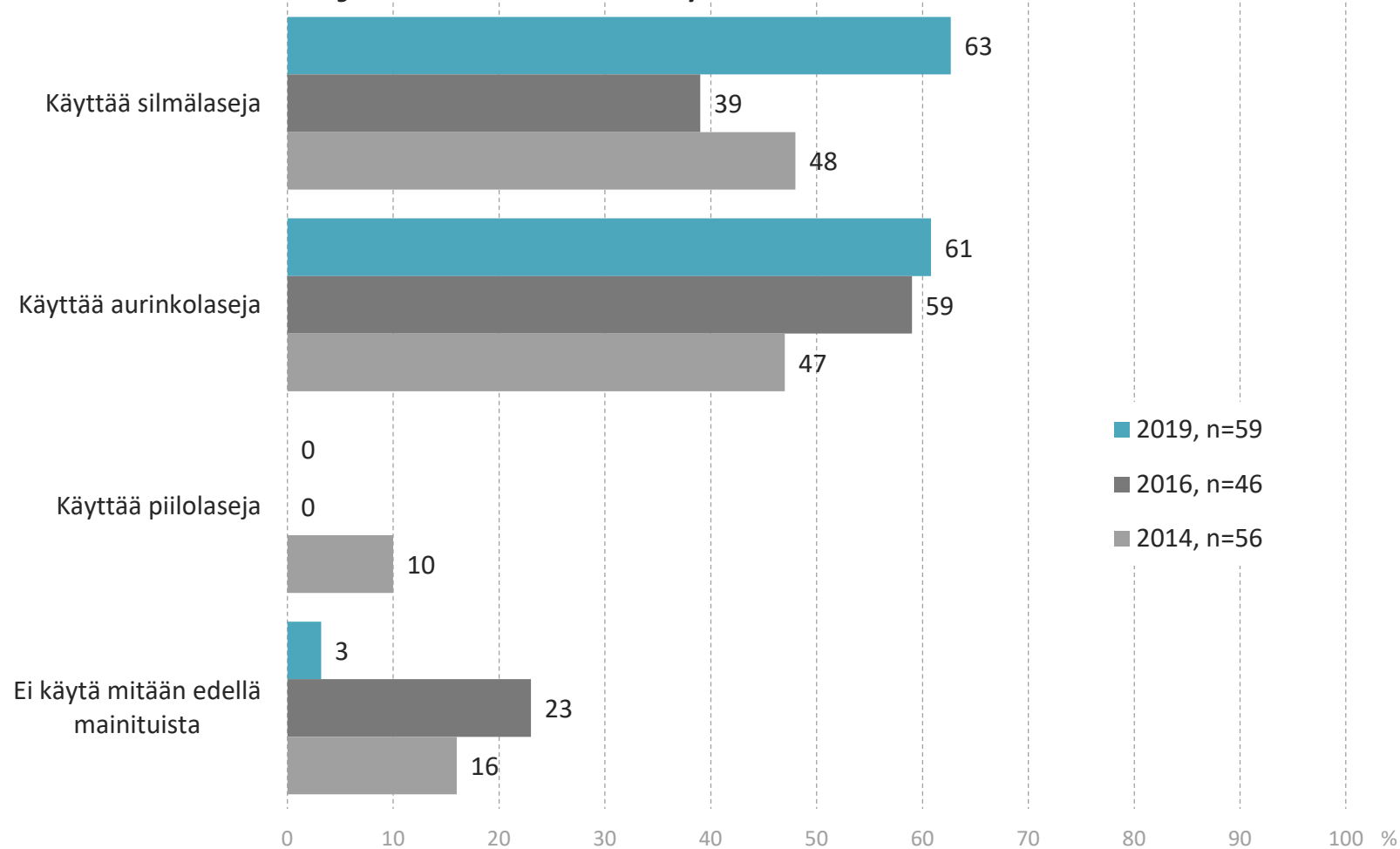
Tehty taittovirheleikkauksia, n=59

Minkä takia ei ole käynyt taittovirheleikkauksessa

n=ei ole tehty taittovirheleikkausta

Silmälasien, piilolinssien ja aurinkolasien käyttö niiden vastaajien keskuudessa joille on tehty taittovirheleikkaus 2014 - 2019

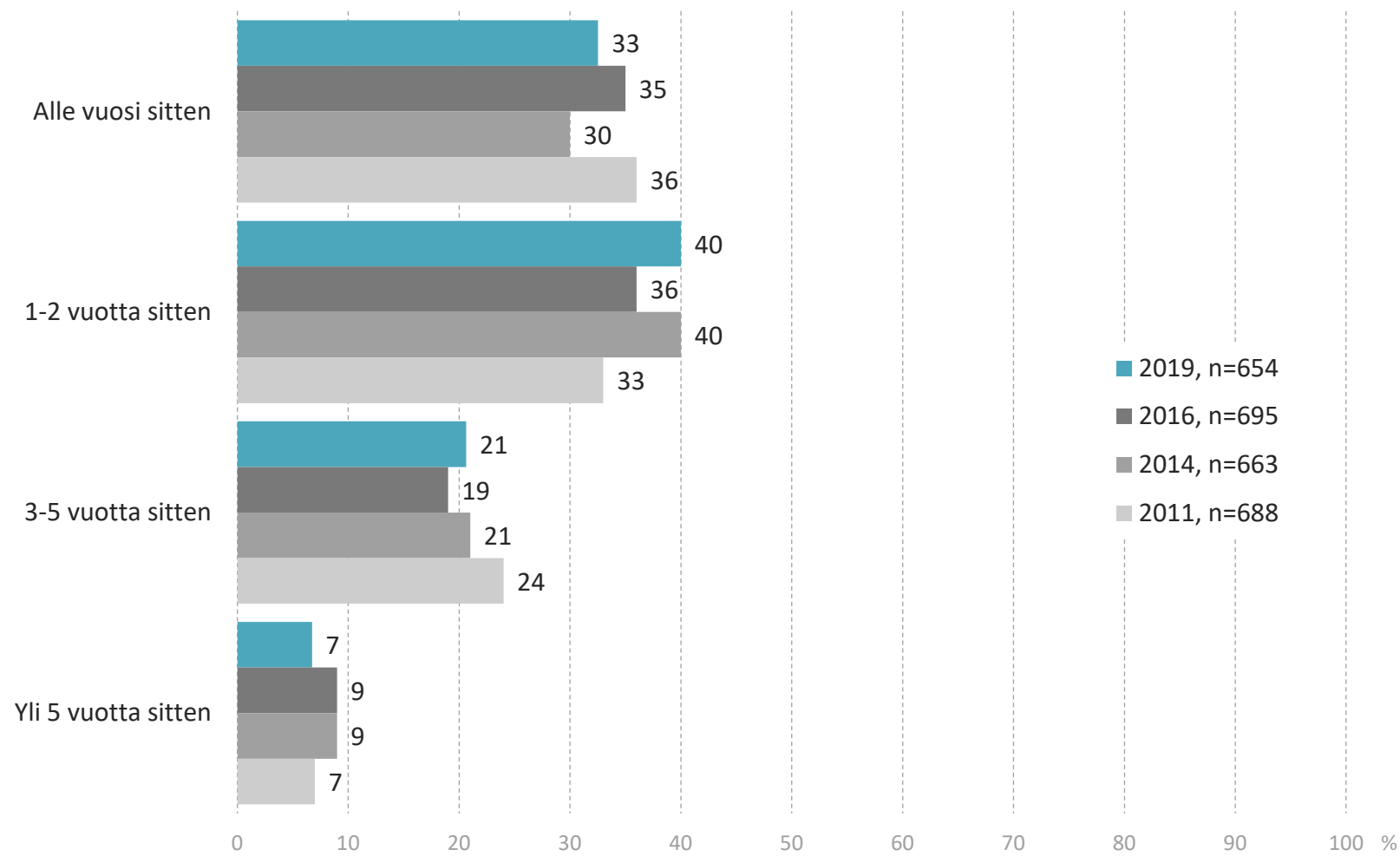

n=taittovirheleikkaus on tehty

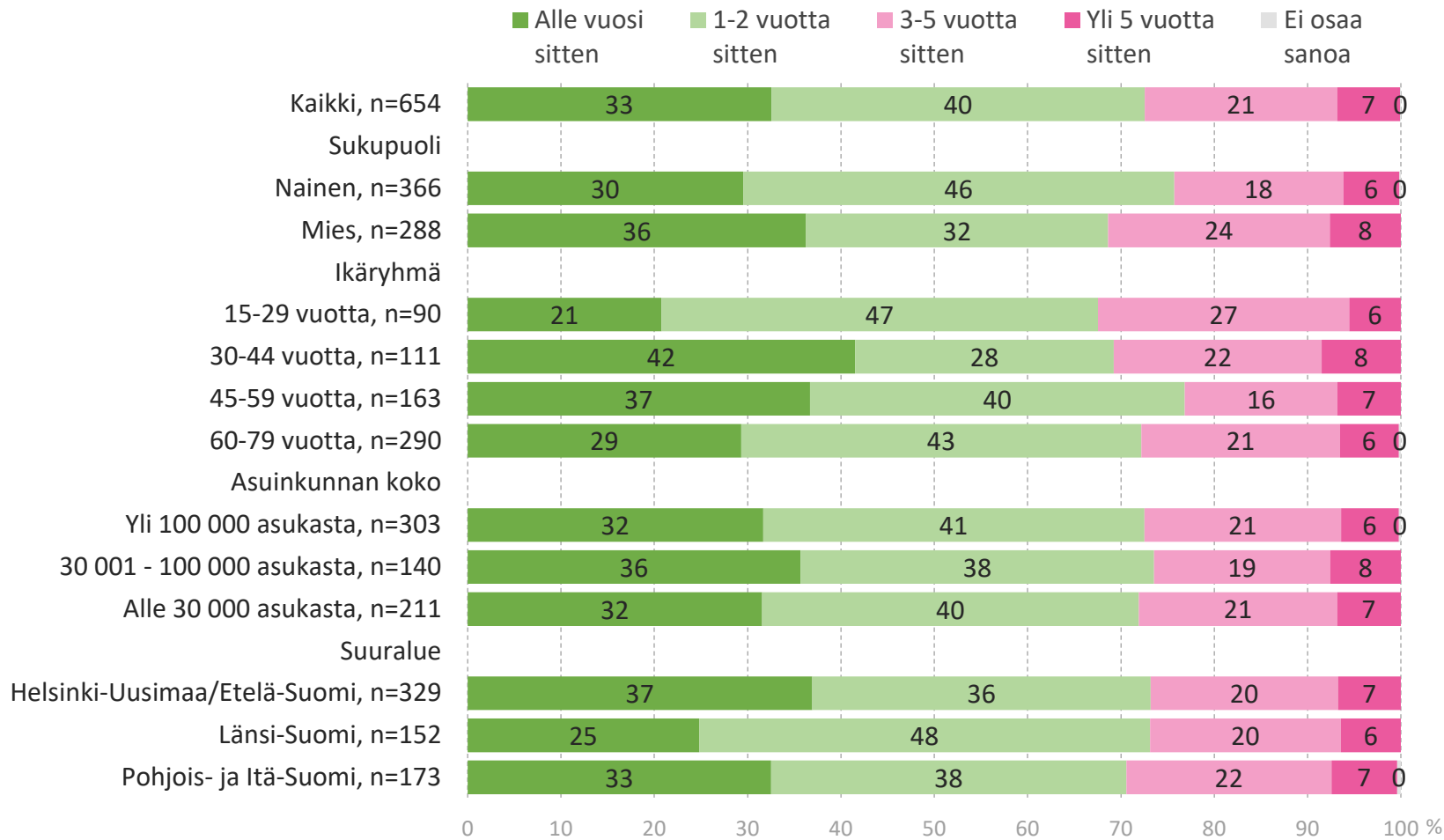
Silmälasien ostaminen

Osti viimeksi uudet silmälasit 2011 - 2019

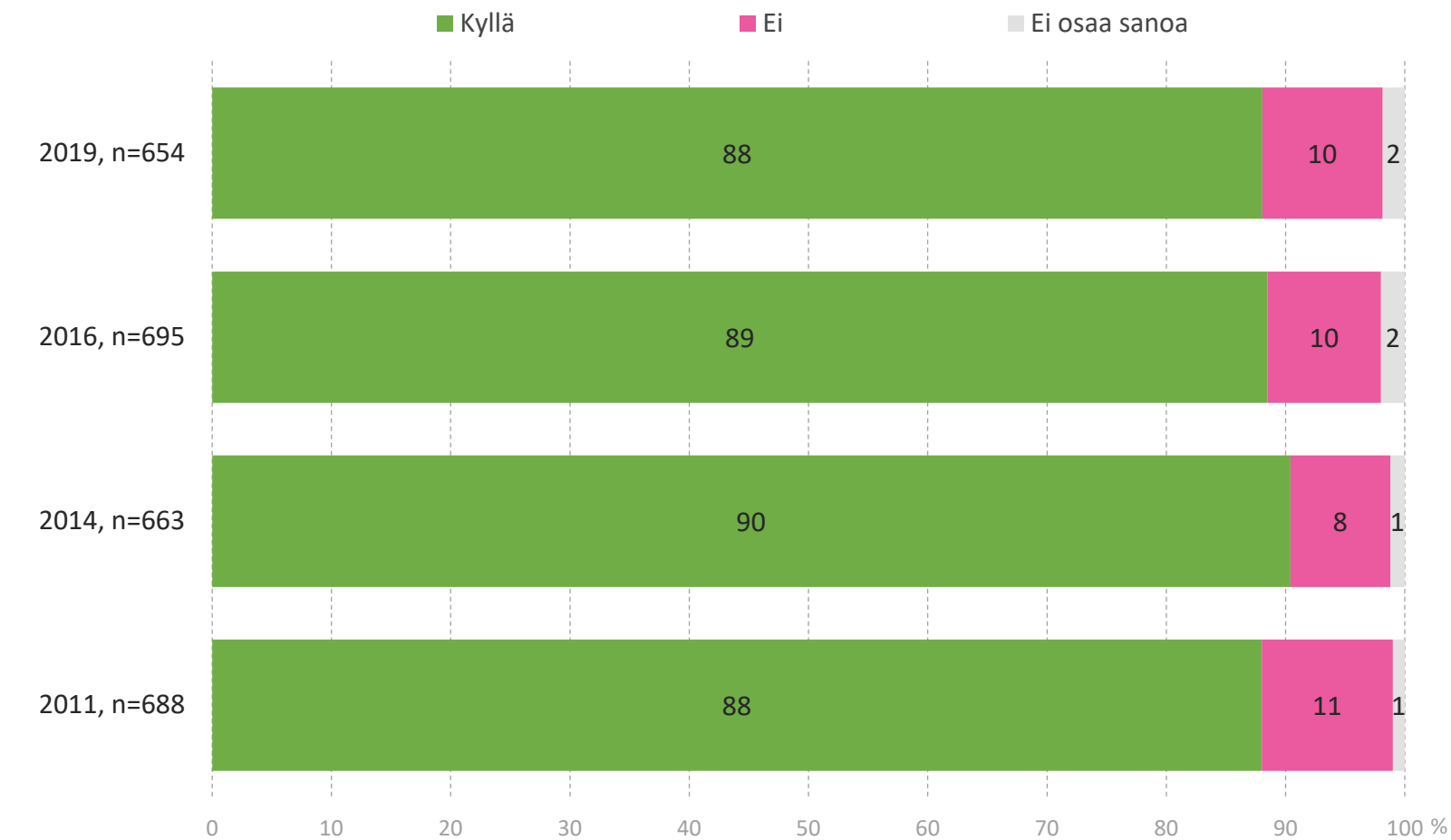
n=käyttää silmälasia

Osti viimeksi uudet silmälasit

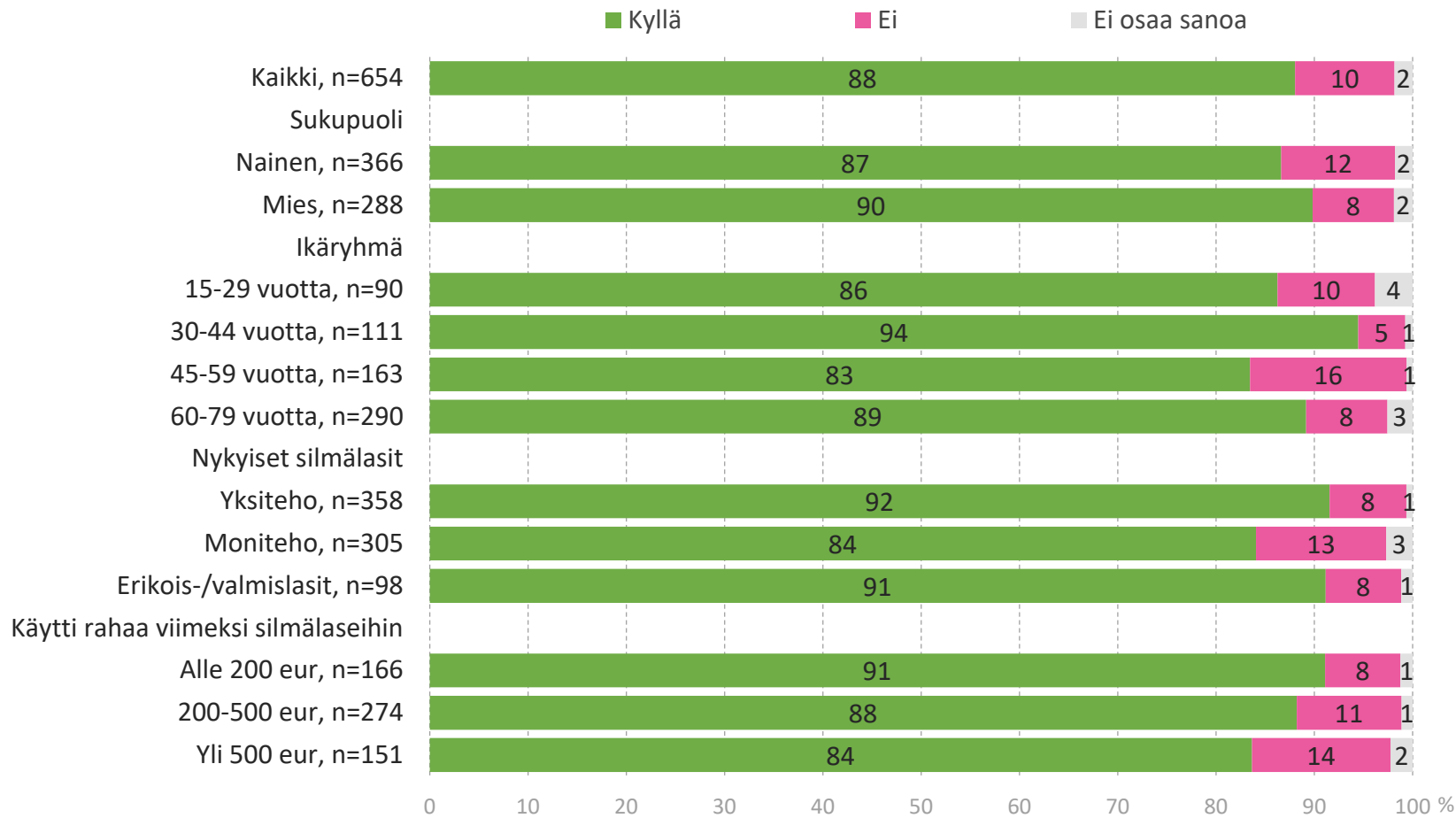
n=käyttää silmälasia

Onko tyytyväinen viimeksi ostamiin silmälaseihin 2011 - 2019

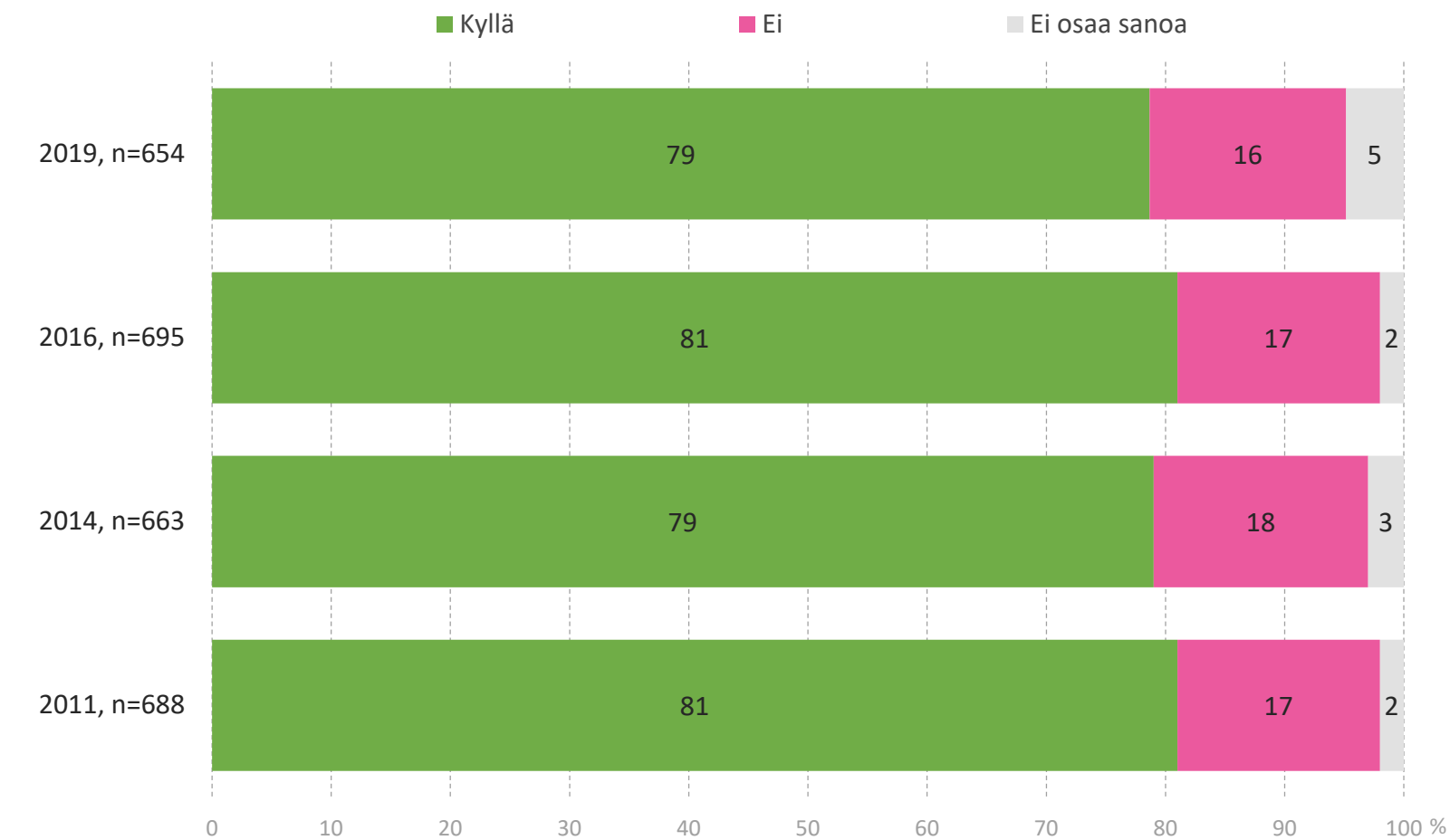
n=käyttää silmälaseja

Onko tyytyväinen viimeksi ostamiin silmälaseihin

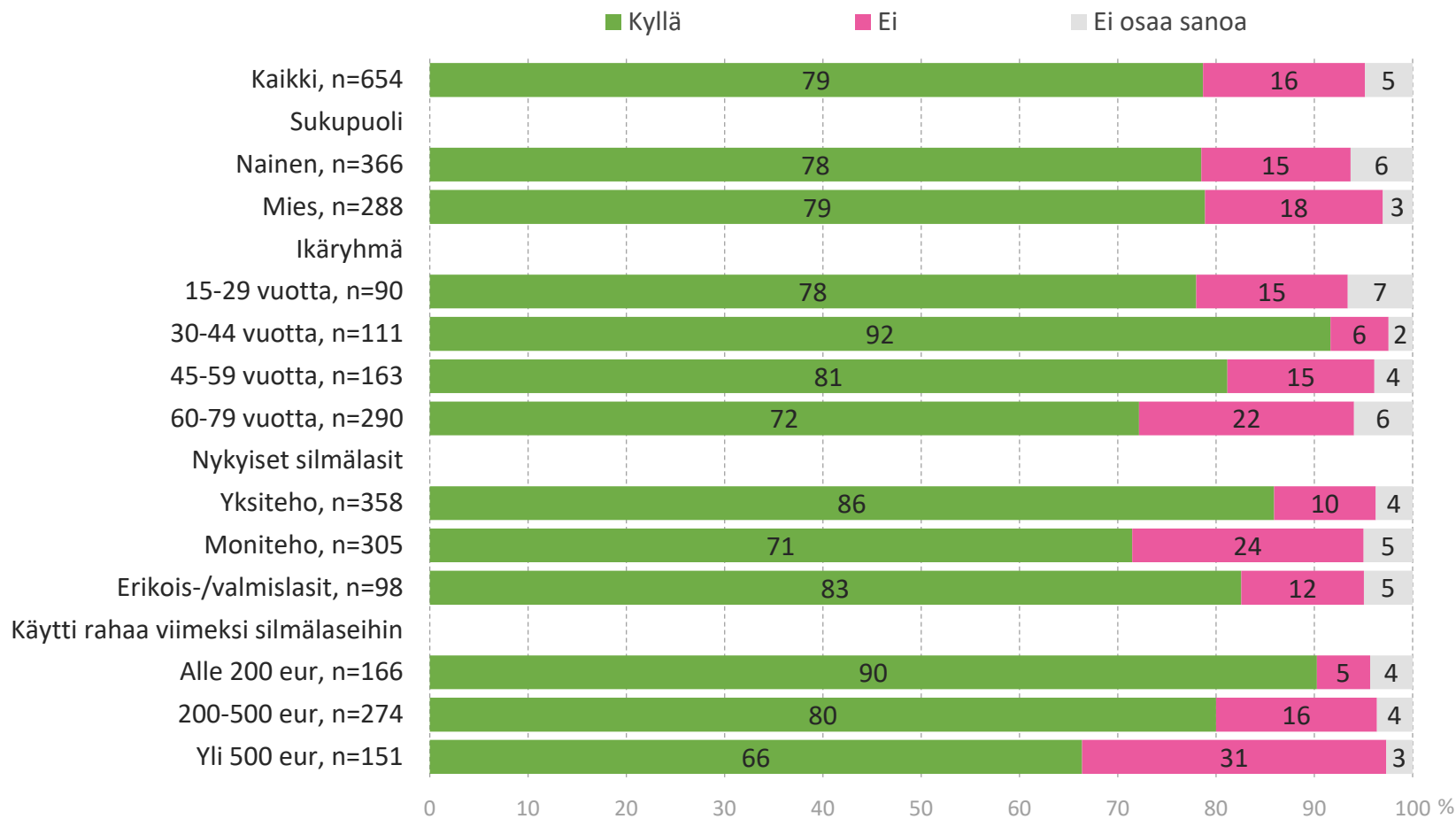
n=käyttää silmälaseja

Oliko viimeksi ostettujen silmälasien hinta/laatusuhde kohdallaan 2011 - 2019

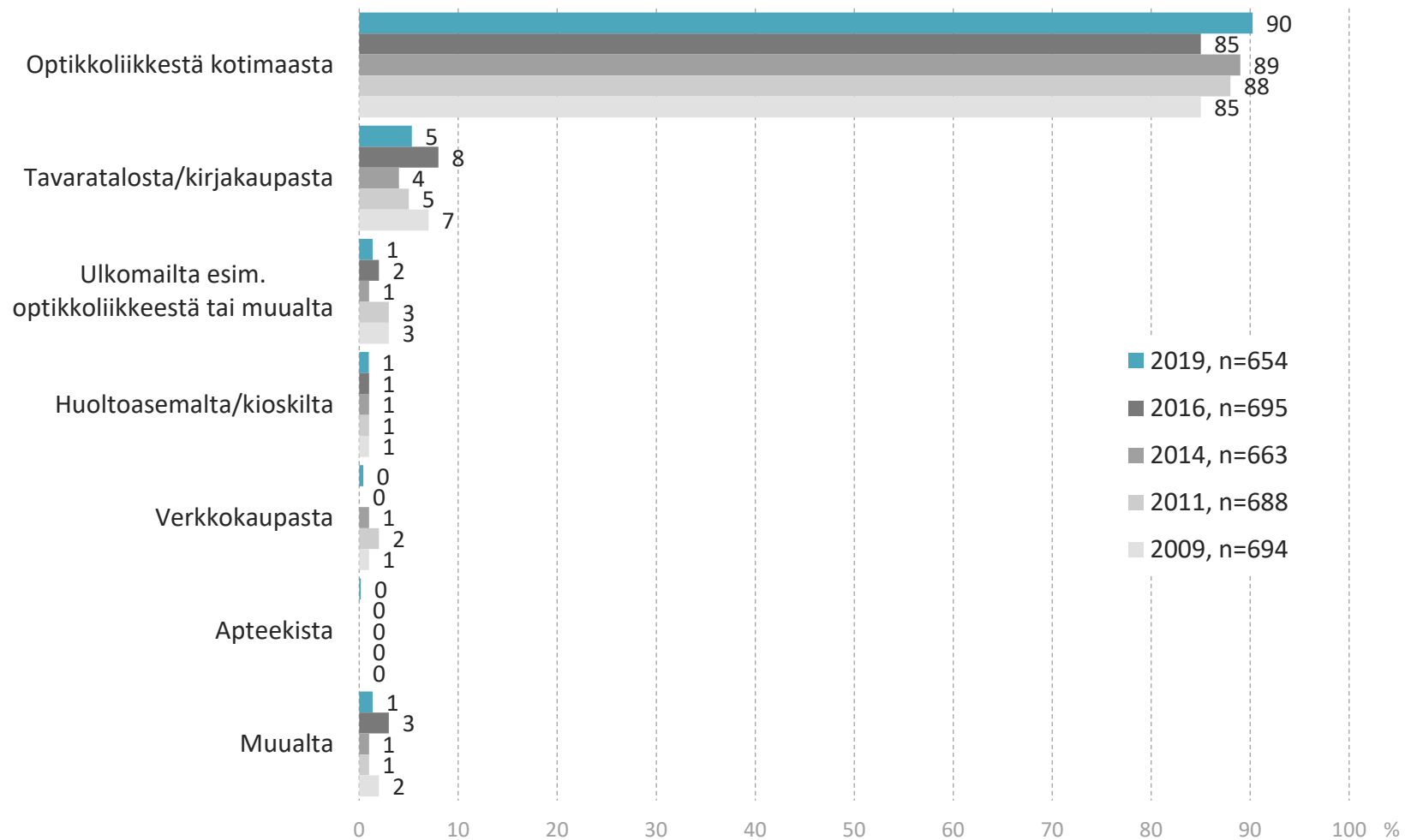
n=käyttää silmälasia

Oliko viimeksi ostettujen silmälasien hinta/laatusuhde kohdallaan

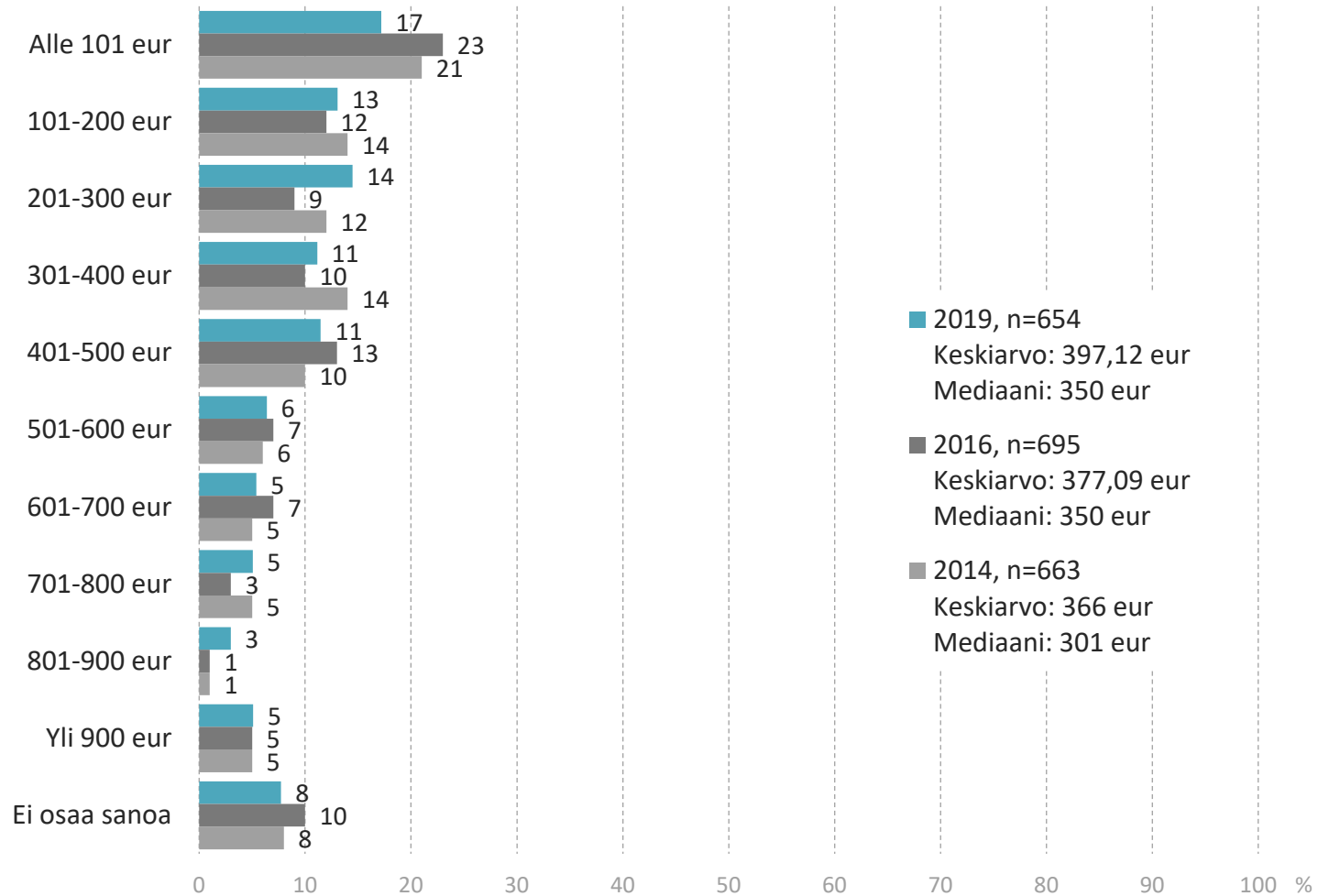
n=käyttää silmälasia

Silmälasien ostopaikka 2009 - 2019

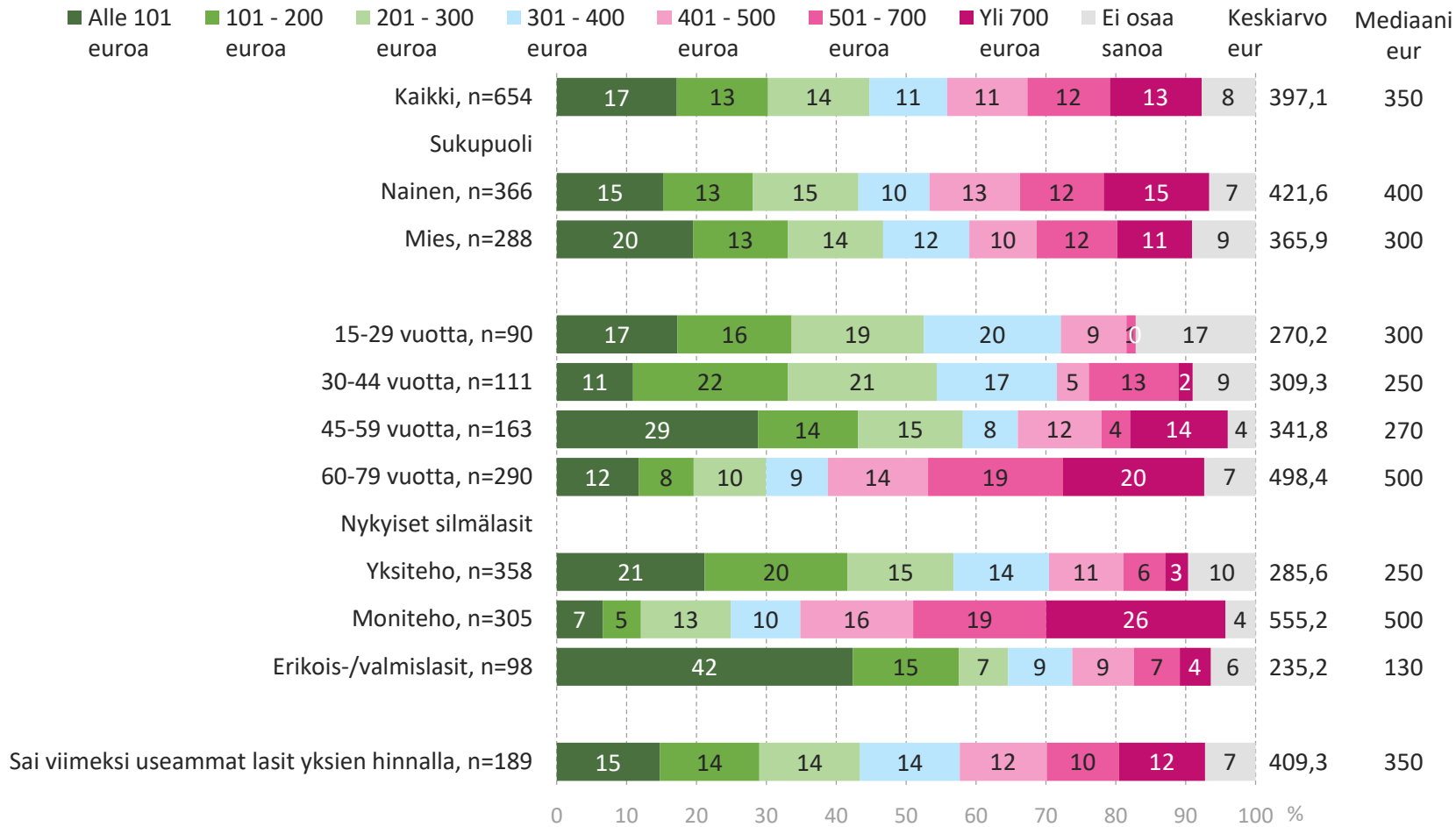
n=käyttää silmälaseja

Kuinka paljon käytti rahaa viimeksi silmälasien hankintaan 2014 - 2019

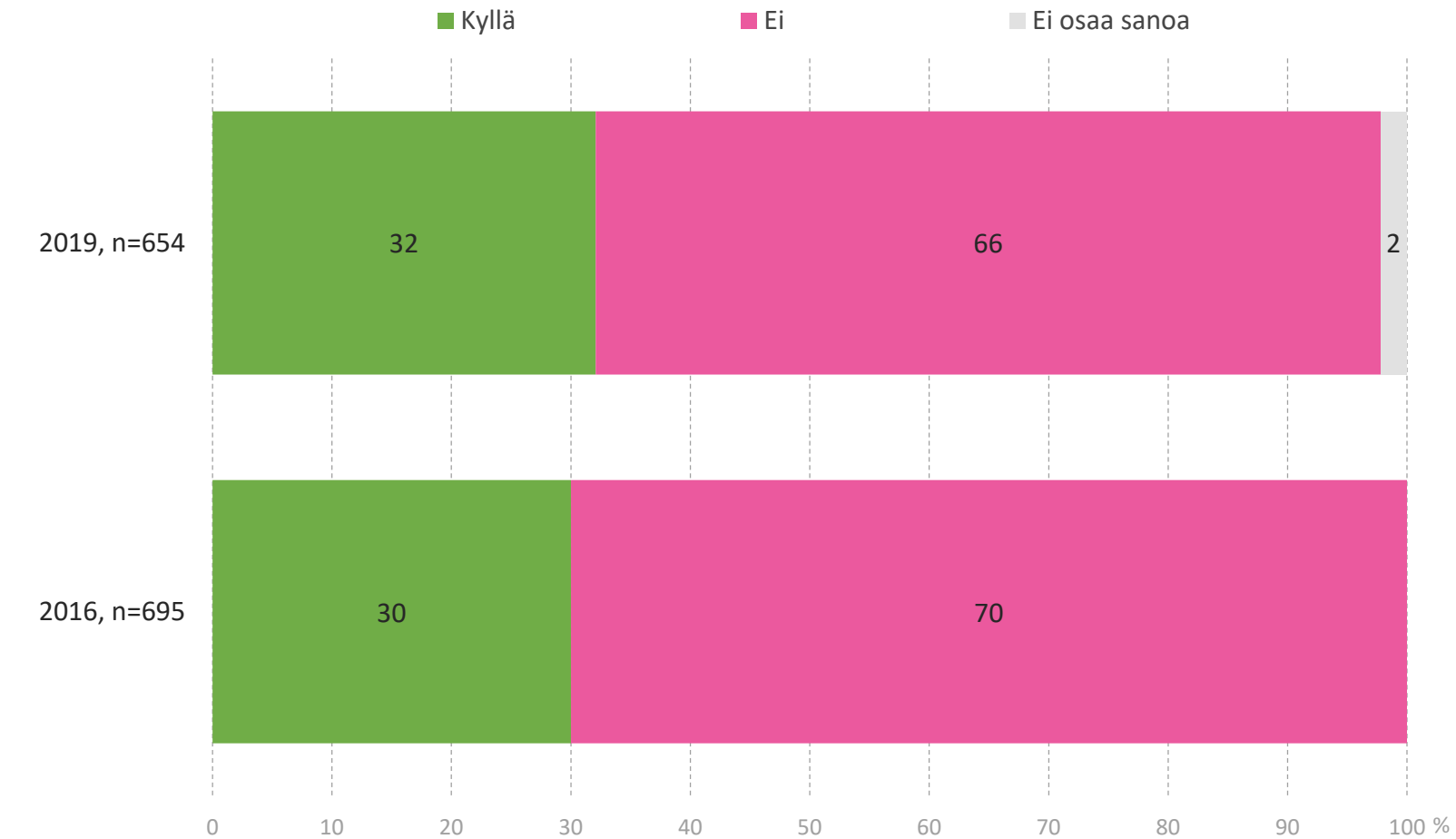
n=käyttää silmälasia

Kuinka paljon käytti rahaa viimeksi silmälasien hankintaan

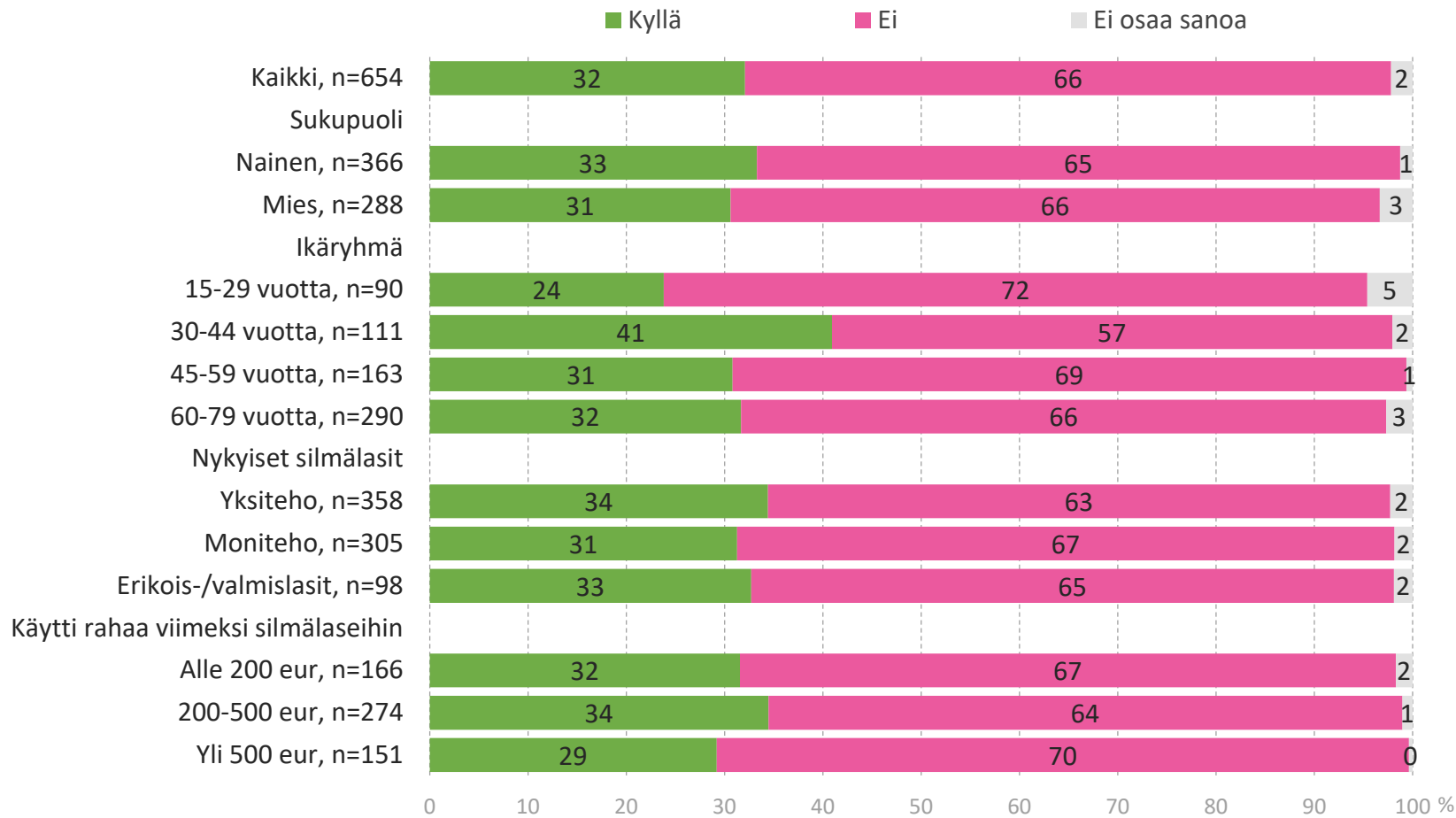
n=käyttää silmälasia

Saiko viimeksi silmälaseja ostaessaan yksien lasien hinnalla kahdet tai useammat lasit 2016 ja 2019

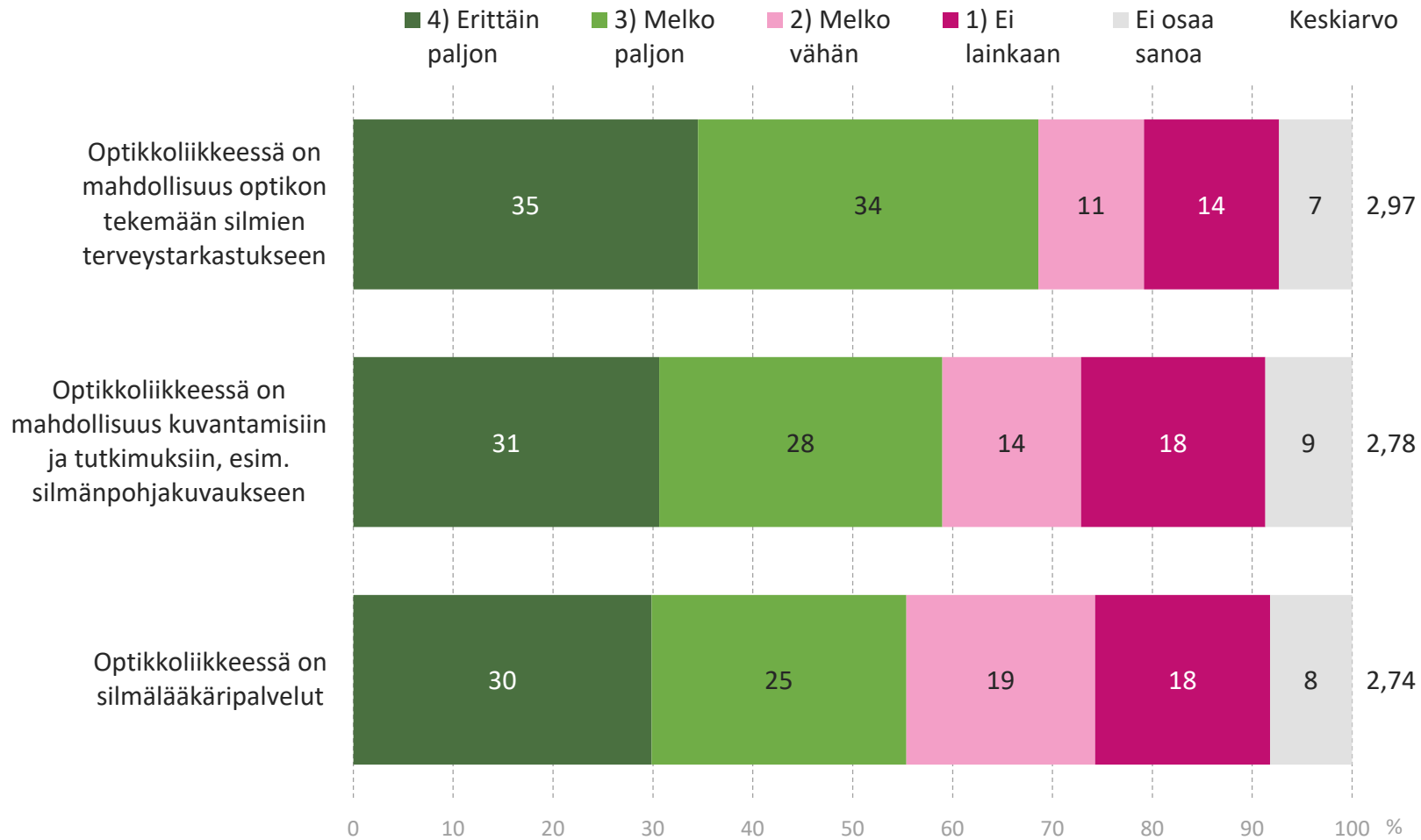
n=käyttää silmälaseja

Saiko viimeksi silmälaseja ostaessaan yksien lasien hinnalla kahdet tai useammat lasit

n=käyttää silmälaseja

Eri silmäterveydenhuoltopalveluiden vaikutus optikkoliikkeen valintaan

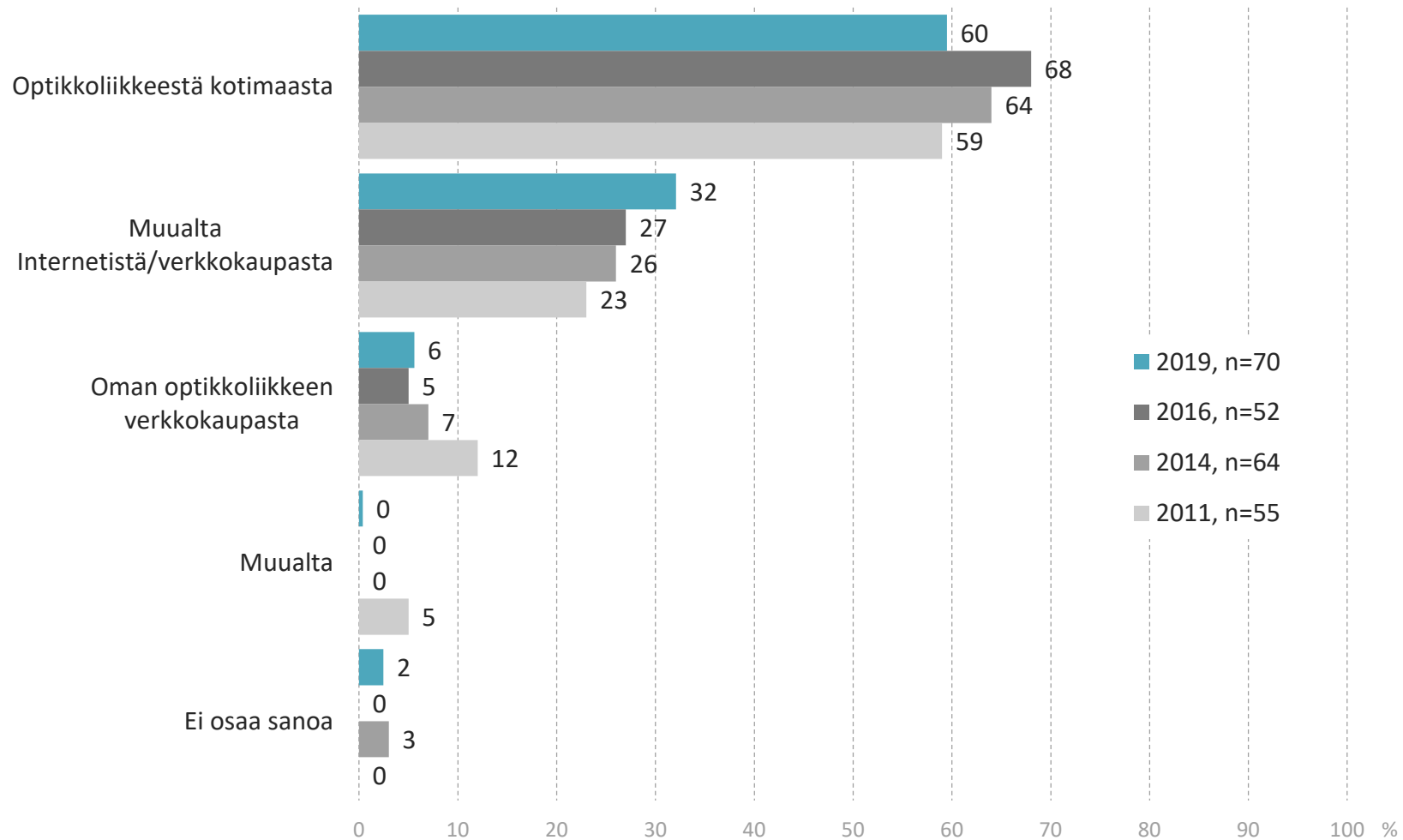
Kaikki vastaajat, n=1005

Piilolinssien ostaminen

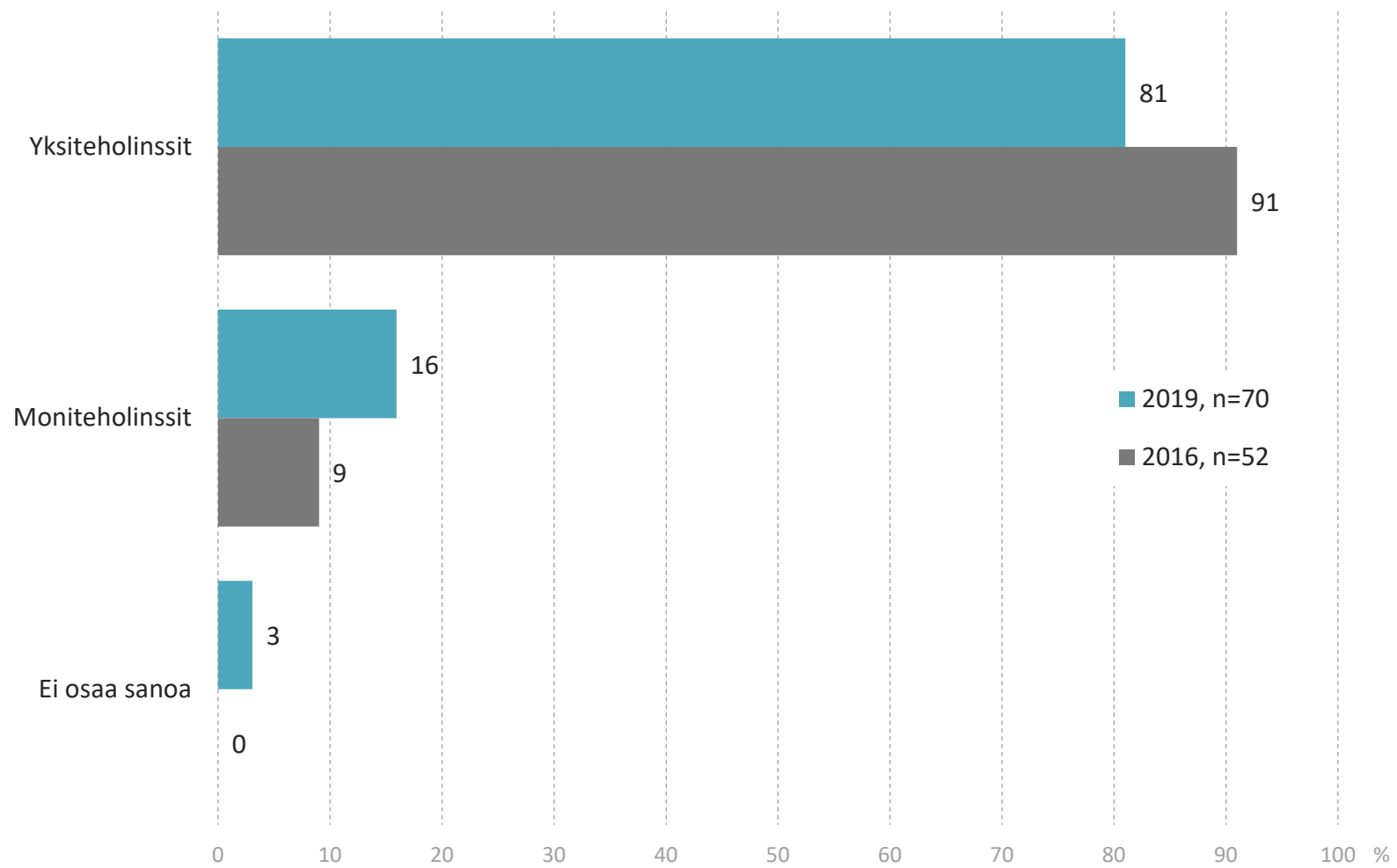

Mistä hankki viimeksi piilolasit 2011 - 2019

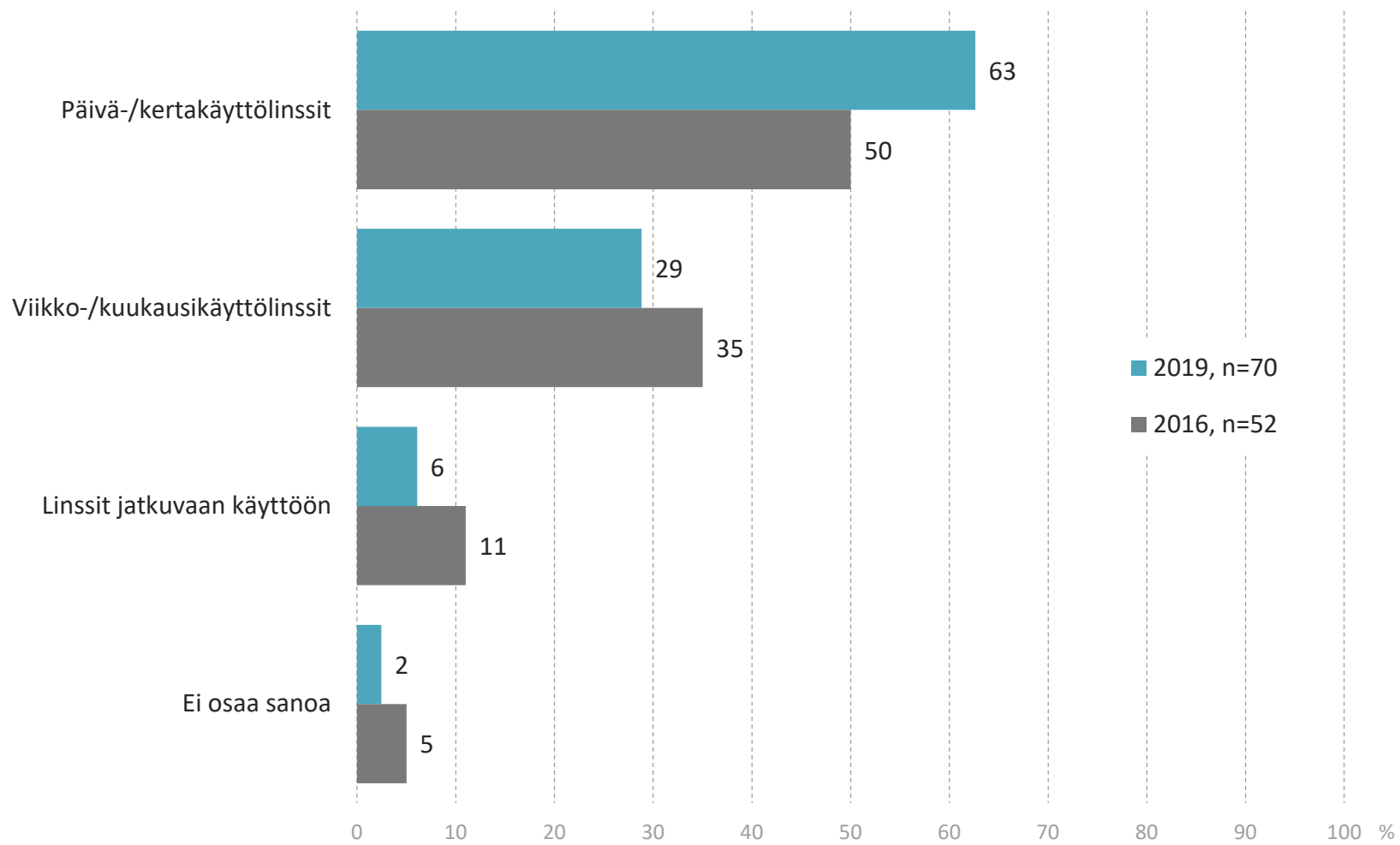
n=käyttää piilolaseja

Minkälaiset piilolinssit osti viimeksi 2016 ja 2019

n=käyttää piilolaseja

Oliko viimeksi hankitut piilolinssit... 2016 ja 2019

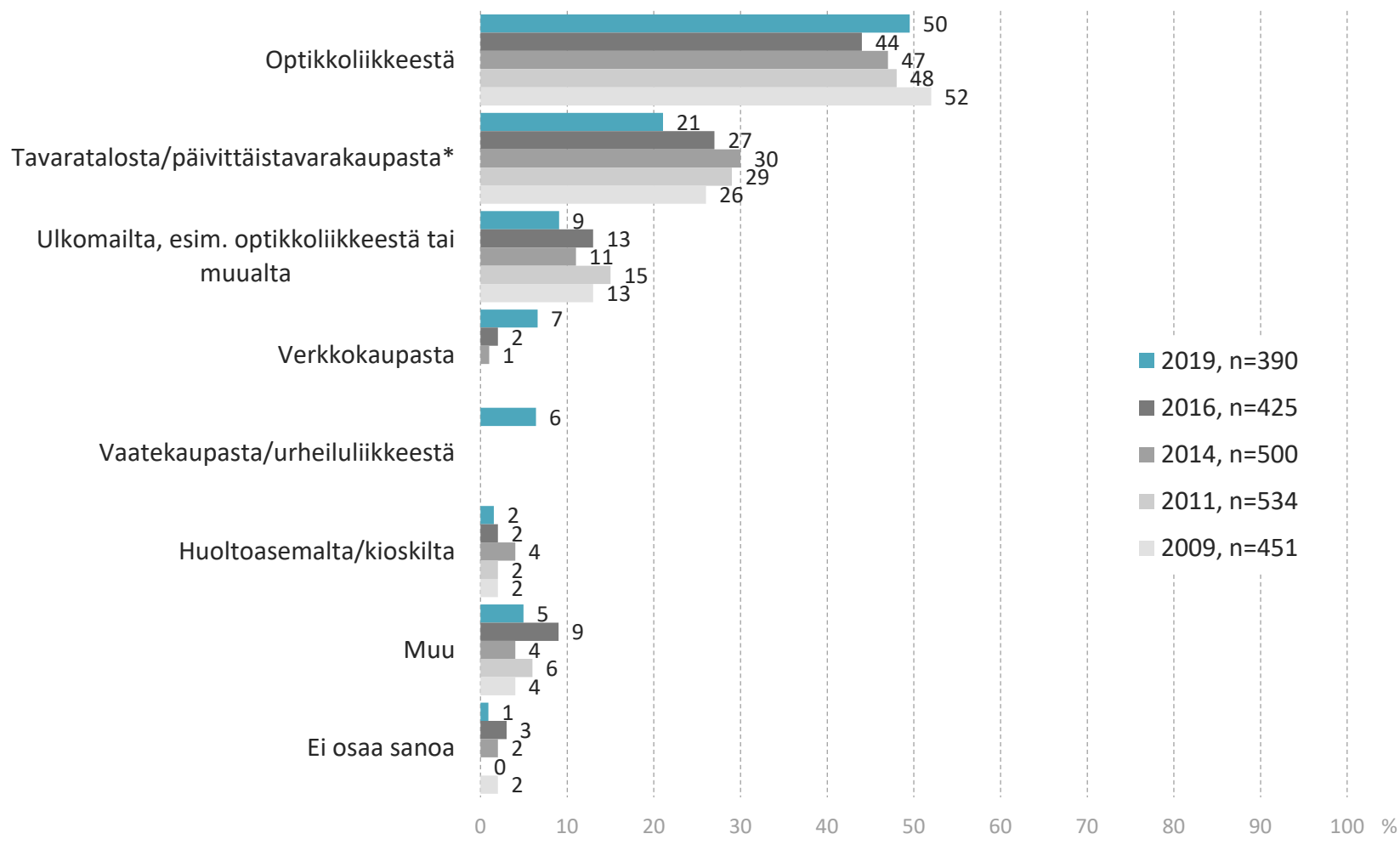

n=käyttää piilolaseja

Aurinkolasien ostaminen

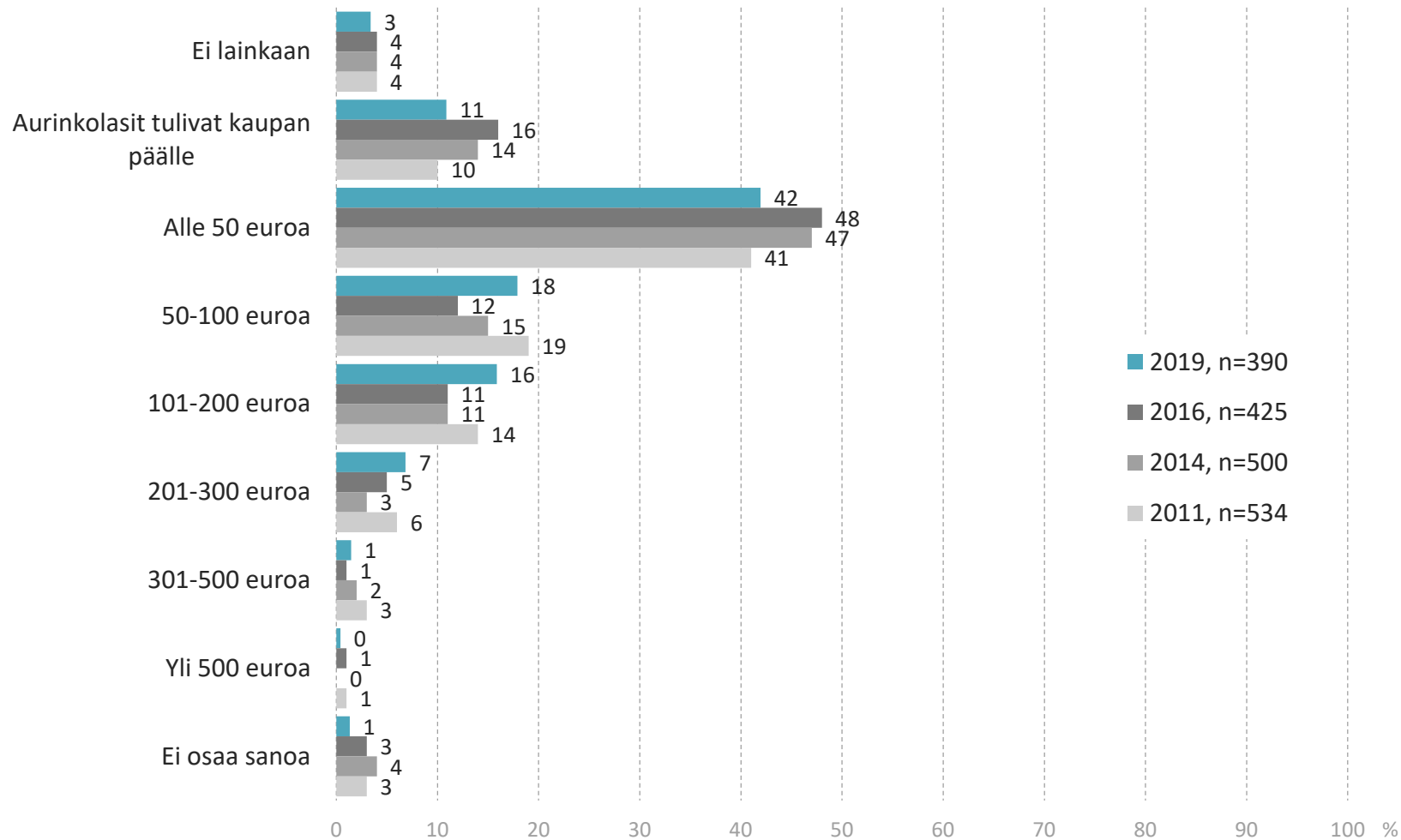
Mistä hankki viimeksi aurinkolasit 2009 - 2019

n=käyttää aurinkolaseja

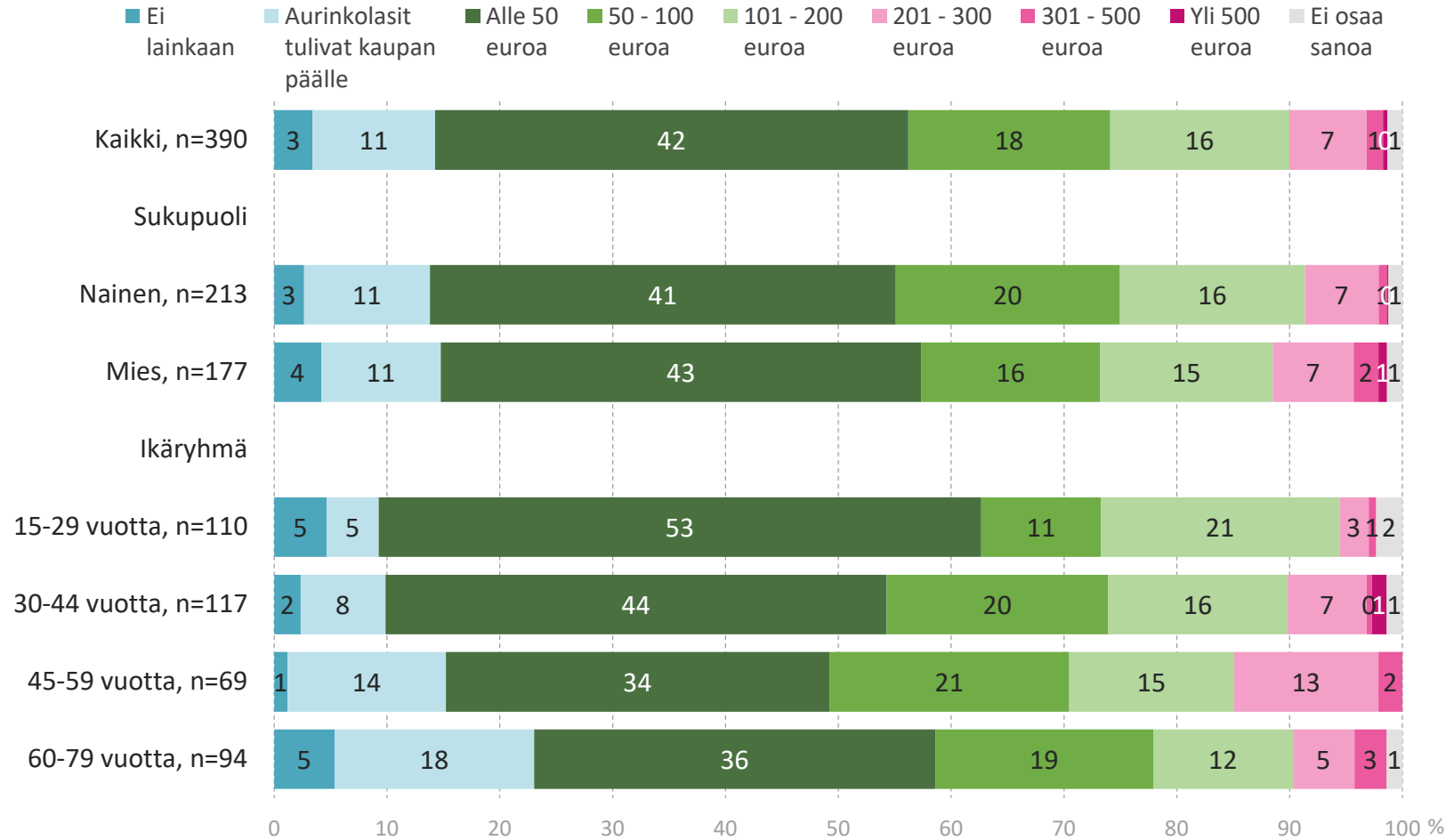
*) v. 2009-2016: Tavaratalosta/päivittäistavarakaupasta/vaatekaupasta/urheiluliikkeestä

Kuinka paljon käytti viimeksi rahaa aurinkolasien hankintaan 2011 - 2019

n=käyttää aurinkolaseja

Kuinka paljon käytti viimeksi rahaa aurinkolasien hankintaan

n=käyttää aurinkolaseja

Laadunvarmistus Taloustutkimuksessa

- SGS Fimko on myöntänyt Taloustutkimukselle ISO 20252 -toimialasertifikaatin, ja tämän projektin kaikki vaiheet on toteutettu kyseisen standardin ja Suomen lakien mukaisesti.
- Taloustutkimus käsittelee aina kaikkia tutkimuksiin liittyviä, sekä asiakkailta saatuja että tutkimuksen yhteydessä syntyneitä, tietoja ehdottoman luottamuksellisina.
- Taloustutkimus on sitoutunut noudattamaan ESOMARin ja Kansainvälisen Kauppakamarin yhdessä julkaisemia tutkimusalan kansainvälisiä perussääntöjä.
- Taloustutkimus ei ole käyttänyt alihankkijoita tässä tutkimuksessa.

Erillistutkimuksen tulosten julkaiseminen ja edelleen luovuttaminen

- Tutkimuksen tilaaja voi julkistaa tilaamansa tutkimuksen tuloksia, kunhan julkaistut tulokset eivät ole harhaanjohtavia.
- Kun tutkimustuloksia julkaistaan, tulee selvästi erottaa tulokset ja niiden tulkinta.
- Julkistamisen yhteydessä on aina mainittava tutkimuksen nimi, toteutusaika ja tutkimuksen tekijä, Taloustutkimus Oy.
- Toivomme, että lähetätte suunnittelemanne julkaisun (lehtiartikkeli, verkossa julkaistavat tiedot ym.) Taloustutkimus Oy:hyn tarkastettavaksi ennen julkaisemista. Lisäksi toivomme, että toimitatte meille tiedon siitä, missä ja milloin asia julkaistaan, jotta voimme vastata meille mahdollisesti tuleviin kyselyihin.
- Olemme mielellämme avuksi viestinnässänne.

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKKO 95 %:N TASOLLE

% -luku, joka tuli tulokseksi	VASTAAJAMÄÄRÄ															
	25	50	75	100	150	200	250	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
2 tai 98	±5,6	±4,0	±3,2	±2,8	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±1,1	±0,98	±0,9	±0,61	±0,51	±0,4
3 tai 97	±6,8	±4,9	±3,9	±3,4	±2,8	±2,4	±2,2	±2,0	±1,7	±1,5	±1,4	±1,2	±1,1	±0,75	±0,62	±0,49
4 tai 96	±7,8	±5,6	±4,5	±3,9	±3,2	±2,8	±2,5	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±0,86	±0,71	±0,56
5 tai 95	±8,7	±6,2	±5,0	±4,4	±3,6	±3,1	±2,7	±2,5	±2,2	±2,0	±1,8	±1,5	±1,4 ¹	±0,96	±0,79	±0,62
6 tai 94	±9,5	±6,8	±5,5	±4,8	±3,9	±3,4	±3,0	±2,8	±2,4	±2,1	±2,0	±1,7	±1,5	±1,0	±0,87	±0,68
8 tai 92	±10,8	±7,7	±6,2	±5,4	±4,4	±3,8	±3,4	±3,1	±2,7	±2,4	±2,2	±1,9	±1,7	±1,2	±0,99	±0,77
10 tai 90	±12,0	±8,5	±6,9 ^{3b}	±6,0	±4,9 ^{3a}	±4,3	±3,8	±3,5	±3,0	±2,7	±2,5	±2,1	±1,9	±1,3	±1,1	±0,85
12 tai 88	±13,0	±9,2	±7,5	±6,5	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,3	±2,9	±2,7	±2,3	±2,1	±1,4	±1,2	±0,92
15 tai 85	±14,3	±10,1	±8,2	±7,1	±5,9	±5,1	±4,5	±4,1	±3,6	±3,2	±2,9	±2,5	±2,3	±1,6	±1,3	±1,0 ²
20 tai 80	±16,0	±11,4	±9,2	±8,0	±6,6	±5,7	±5,0	±4,6	±4,0	±3,6	±3,3	±2,8	±2,5	±1,8	±1,4	±1,1
25 tai 75	±17,3	±12,3	±10,0	±8,7	±7,1	±6,1	±5,5	±5,0	±4,3	±3,9	±3,6	±3,0	±2,8	±1,9	±1,6	±1,2
30 tai 70	±18,3	±13,0	±10,5	±9,2	±7,5	±6,5	±5,8	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,2	±2,9	±2,0	±1,7	±1,3
35 tai 65	±19,1	±13,5	±11,0	±9,5	±7,8	±6,8	±6,0	±5,5	±4,8	±4,3	±3,9	±3,3	±3,1	±2,1	±1,7	±1,4
40 tai 60	±19,6	±13,9	±11,3	±9,8	±8,0	±7,0	±6,2	±5,7	±4,9	±4,4	±4,0	±3,4	±3,1	±2,2	±1,8	±1,4
45 tai 55	±19,8	±14,1	±11,4	±9,9	±8,1	±7,0	±6,2	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4
50 tai 50	±20,0	±14,2	±11,5	±10,0	±8,2	±7,1	±6,3	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4

Esimerkki 1

Jos tuhannesta vastaajasta 5 % on ostanut tuotetta, on virhemarginaali ±1,4 prosenttiyksikköä. Koko väestössä on siis 95 %:n luotettavuustason mukaan 3,6–6,4 % tuotetta ostaneita.

Esimerkki 2

Oletetaan ennen tutkimusta, että tuotteen markkinaosuus on noin 15 %. Halutaan selvittää asia ±1 prosenttiyksikön tarkkuudella. Tutkimukseen tarvitaan 5000 vastaajaa.

Esimerkki 3

a) Tuhannen vastaajan joukossa 15–19-vuotiaita on 150, ja näistä 10 % ilmoittaa ostavansa säännöllisesti tuotetta X. Todellinen ostajien osuus 95 %:n luotettavuustasolla on 10 % ±4,9 eli 5,1–14,9 %.

b) Jos otoskoko olisi puolta pienempi eli 500, 15–19-vuotiaita vastaajia olisi 75 ja todellinen ostajien osuus olisi 10 % ±6,9 eli 3,1–16,9 %.

KAHDESTA ERI TUTKIMUKSESTA SAATUJEN TULOSTEN VÄLISTEN EROJEN LUOTETTAVUUSTAULUKKO 95 %:N TASOLLE

p = 50 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,8						
250	11,6	8,8					
500	10,7	7,6	6,2				
750	10,4	7,2	5,7	5,1			
1000	10,3	6,9	5,4	4,7	4,4		
1500	10,1	6,7	5,1	4,4	4,0	3,6	
2000	10,0	6,6	4,9	4,2	3,8	3,4	3,1

p = 40 tai 60 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,6						
250	11,4	8,6					
500	10,5	7,4	6,1				
750	10,2	7,0	5,5	5,0			
1000	10,1	6,8	5,2	4,6	4,3		
1500	9,9	6,6	5,0	4,3	3,9	3,5	
2000	9,8	6,4	4,8	4,1	3,7	3,3	3,0

p = 30 tai 70 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	12,7						
250	10,6	8,0					
500	9,8	7,0	5,7				
750	9,6	6,6	5,2	4,6			
1000	9,4	6,3	4,9	4,3	4,0		
1500	9,3	6,1	4,6	4,0	3,7	3,3	
2000	9,2	6,0	4,5	3,8	3,5	3,1	2,8

p = 20 tai 80 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	11,1						
250	9,3	7,0					
500	8,6	6,1	5,0				
750	8,3	5,7	4,5	4,1			
1000	8,2	5,6	4,3	3,8	3,5		
1500	8,1	5,3	4,1	3,5	3,2	2,9	
2000	8,0	5,3	3,9	3,4	3,0	2,7	2,5

p = 10 tai 90 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	8,3						
250	7,0	5,3					
500	6,4	4,5	3,7				
750	6,3	4,3	3,4	3,0			
1000	6,2	4,2	3,2	2,8	2,6		
1500	6,1	4,0	3,0	2,6	2,4	2,2	
2000	6,0	3,9	2,9	2,5	2,3	2,0	1,9

Näiden taulukoiden avulla voidaan arvioida eri-suuruisten otosten ja eri tutkimusten avulla saatujen prosenttilukujen erotusten merkitsevyyttä.

Taulukoista valitaan aina se, jossa p (=prosenttiluku) on lähinnä saatua tulosta/osuutta.

ESIMERKKI

Tehtiin kaksi eri tutkimusta eri aikoina. Toisessa oli 250 vastaajaa ja toisessa 1000. Tuotteen markkina-osuus oli pienemmässä tutkimuksessa 37 % ja suuremmassa 35 %.

Tarkasteluun valitaan taulukko p = 40 tai 60 %, koska saadut tulokset ovat kaikkein lähimpänä sitä. Taulukosta katsotaan luku otoskokojen 1000 ja 250 risteyskohdasta. Tässä tapauksessa tulosten eron merkitsevyyteen olisi vaadittu 6,8 prosenttiyksikön ero, joten tehtyjen tutkimusten tulosten ero (2 prosenttiyksikköä) ei ollut merkitsevää.

15-79 -vuotiaille naisille ja miehille

Sukupuoli:

- 1 nainen
- 2 mies

Vastaajan ikä:

Vastaajan käynti ansiotyössä:

- 1 Kokopäivätyössä
- 2 Osapäivätyössä
- 3 Ei ansiotyössä

Vastaajan ammatti/asema:

- 1 Maanviljelijä
- 2 Työntekijä
- 3 Toimihenkilö
- 4 Ylempi toimihenkilö/asiantuntija
- 5 Yrittäjä
- 6 Johtava asema
- 7 Kotiäiti/-isä
- 8 Opiskelija/koululainen
- 9 Eläkeläinen
- 10 Työtön

Perheen eniten ansaitsevan henkilön ammatti/asema:

- 1 Maanviljelijä
- 2 Työntekijä
- 3 Toimihenkilö
- 4 Ylempi toimihenkilö/asiantuntija
- 5 Yrittäjä
- 6 Johtava asema
- 7 Kotiäiti/-isä
- 8 Opiskelija/koululainen
- 9 Eläkeläinen
- 10 Työtön

Vastaaja on perheen eniten ansaitseva henkilö:

- 1 Kyllä
- 2 Ei
- 3 Molemmilla yhtä suuret tulot

Talouden elintarvike- ja muista päivittäistavaraostoksista vastaa pääasiallisesti:

- 1 Vastaaja itse
- 2 Vastaaja yhdessä jonkun muun kanssa
- 3 Joku muu kuin vastaaja

Talouden tämänhetkinen elämäntilanne:

- 1 Yhden henkilön talous
- 2 Lapseton pari
- 3 (Muu) aikuistalous (vain yli 18-v.)
- 4 Talous, jossa lapsia

Kotona olevien lasten ikä:

1	0 v.	7	6 v.	13	12 v.
2	1 v.	8	7 v.	14	13 v.
3	2 v.	9	8 v.	15	14 v.
4	3 v.	10	9 v.	16	15 v.
5	4 v.	11	10 v.	17	16 v.
6	5 v.	12	11 v.	18	17 v.

Alle 18 -vuotiaiden kotona asuvien lasten lukumäärä:

Talouden yhteenlasketut vuositulot veroja vähentämättä eur/vuosi (TULOKORTTI):

1	Alle 10 001	9	45 001-50 000
2	10 001-15 000	10	50 001-55 000
3	15 001-20 000	11	55 001-60 000
4	20 001-25 000	12	60 001-70 000
5	25 001-30 000	13	70 001-80 000
6	30 001-35 000	14	80 001-90 000
7	35 001-40 000	15	Yli 90 000
8	40 001-45 000	16	EOS, eikä haastateltava osaa arvioida

Talouden koko (vastaaja mukaan luettuna):

Näe ry_Silmälasiä käyttö ja näön korjaus 2019_14112019 ak
ei osaa sanoa

Vastaajan koulutus:

- 1 Perus-/keski-/kansa-/kansalaiskoulu
- 2 Ammatti-/tekninen-/kauppakoulu
- 3 Ylioppilas/lukio
- 4 Opistotaso
- 5 Ammattikorkeakoulu
- 6 Yliopisto, korkeakoulu
- 7 Ei halua vastata

Taloudessa on:

- 1 Auto
- 2 Omistusasunto
- 3 Vapaa-ajan asunto
- 4 Kaapeli-TV / satelliittikanavia
- 5 Maksu-TV-kanavia
- 6 Laajakaista internet-yhteys (ADSL/kaapelimodeemi/kiinteistöliittymä/mokkula)
- 7 Mobiililaajakaista

Asuinkunnan asukasmäärä:

- 1 Yli 100 000 asukasta
- 2 50 001 - 100 000 asukasta
- 3 30 001 - 50 000 asukasta
- 4 10 001 - 30 000 asukasta
- 5 Alle 10 000 asukasta

- 1 Kaupunki
- 2 Muu kunta

Kuinka usein käyttää seuraavia internetissä olevia palveluita:

	Erilaiset sosiaaliset nettiyhteisöt (esim. Facebook, Twitter)	Keskustelupalstat ja -foorumit	Blogit
päivittäin	1	1	1
muutaman kerran viikossa	2	2	2
noin kerran viikossa	3	3	3
noin 1-3 kertaa kuukaudessa	4	4	4
Harvemmin	5	5	5
ei lainkaan	6	6	6
ei osaa sanoa	7	7	7

Kaupparyhmittymä, josta elintarvikkeet yleensä ostetaan: (KAUPPAKORTTI)

- 1 K-ryhmä (K-extra, K-market, K-supermarket, K-citymarket)
- 2 S-ryhmä (Prisma, S-market, Alepa, Sale, Stockmann Herkku)
- 3 Tarmo-lähikauppias
- 4 Lidl
- 5 M-ketju
- 6 Muu, mikä?

Asunnon tyyppi:

- 1 Omakotitalo / maatila-asunto
- 2 Rivitalo / paritalo
- 3 Kerrostalo

Suuralueet:

- 1 Helsinki-Uusimaa
- 2 Etelä-Suomi
- 3 Länsi-Suomi
- 4 Pohjois- ja Itä-Suomi

Haastattelukunta:

Maakunta:

- 1 Uusimaa
- 2 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Kanta-Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Pohjanmaa
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Vastaajalla on:

- 1 Älypuhelin
- 2 Muu kännykkä/matkapuhelin
- 3 Ei ole älypuhelin/kännykkää/matkapuhelinta

Vastaajan internetin käyttö:

- 1 Päivittäin tai lähes (vähintään 20 päivää/kk)
- 2 3-4 päivänä viikossa (12-19 päivää/kk)
- 3 1-2 päivänä viikossa (4-11 päivää/kk)
- 4 1-3 päivänä kuukaudessa
- 5 Harvemmin
- 6 Ei käytä lainkaan
- 7 Ei osaa sanoa

LISÄTIETOJA

Anne Kosonen

p. +358 10 7585 264

anne.kosonen@taloustutkimus.fi

www.taloustutkimus.fi

